Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
First Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

LAISVĖ

Darbininkai Visų Šalių Vienykitės! Jūs Nieko Neprarasite, Tik Retežius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 72 Telephone Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Pirmadienis, Kovo (March) 27, 1933 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXIII, Dienraščio XV

KRISLAI

Gladkovo "Cement."
Brošiūra Gatava.
"Pravda" apie Fašistus.
Dolerio Krizis.

Rašo *D. M. Šolomskas.*

Gladkovo apysaka CEMENT pasklydusi Sovietų Sąjungoje ir kitose šalyse. 1928 metais Sovietų Sąjungoje jau buvo išleista devinta jos laida. Po to dar kelis kartus perspausdinta.

"Daily Worker" ją perspausdino ir ji yra išleista anglų kalboje. Veik kiekvienoje kalboje mes rasime tą apysaką. Šiemet išversime ją į lietuvių kalbą ir leisime per "Laisvę." Apysaka labai interesinga ir naudinga.

Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos pirmoji knyga už 1933 metus bus gatava šią savaitę. Buvo manyta išleisti brošiūrą, bet kadangi bedarbės ių kapitalistinio krizio klausimu yra labai daug medžiagos,—mes išleidome pusknygę. "Bedarbė ir Visuotinas Kapitalizmo Krizis'' turės 128 puslapius. Tai bus labai naudinga ir stambi brošiūra.

"Pravda" apie Vokietijos rinkimus sako: "4,800,000 Vokietijos darbininkų atidavė balsus už Komunistų Partiją ir tinkamai atsakė į fašistų diktatūrą...

"Net buržuazinė spauda yra priversta pripažinti, kad Vokietijoje komunistai turi didelę įtaką. Nepaisant žiauriausio teroro, o vistiek veik penki milionai darbininkų balsavo už komunistus." Ir "Pravda" baigė: "Vokietijoje nėra kitos klasės, kaip tik proletariatas, kuris galėtų išvesti šalį iš bado ir vargo ir sudaužyti per imperialistus uždėtus pokarinius retežius. Proletariato klasei ir jos Komunistų Partijai priguli paskutinis žodis klasių kovoj.''

"Pravda," iškamantinėjus priežastis Jungtinių Valstijų finansinio krizio, rašo: "Visi elementai finansinės katastrofos, apie kurią taip nugąstauja Anglijos buržuazijos žurnalas, aiškūs. Amerikoje pasireiškias krizis reiškia naują padidėjimą pasaulinio finansinio krizio."

"Pravda" nurodo, kad nepaisant visų kalbų apie "stabilizaciją,'' doleris neišvengiamai puls.

Leningrade susiorganizavo komisija, kuri rūpinsis pagerinimu vandens kelio Marijinskaja sistemą. Tas kelias sujungia Baltijos jūras su Volga ir Kaspijos jūromis. Tai didelės reikšmės kelias.

Jungtinių Valstijų imperialistai nusprendė padidinti karo laivyną ant 287,000 tonų. Tas turi būti atlikta iki 1936 metų pradžios. Išbudavojimas naujų karo laivų prarys miliardą dolerių.

Japonijos imperialistai vis daugiau grobdami Chinijos žemės ir pasisavindami Maršalines ir kitas Ramiajame vandenyne salas, rengiasi karan. Jie sako, kad į kiekvieną Amerikos naują karo laivą atsakys pabudavėdami savo laivą.

'Pravda" praneša, kad pereitais metais Rusų Socialistinėje Federatyvėje Sovietų Respublikoje, kuri yra didžiausia Sovietų Sąjungoje, buvo 800,000 vaikų vakacijų namuose, vaikų sodnuose ir pajūrėse užlaikomi už valdžios pinigus. 1933 metais įtalpa bus pakelta iki 1,200,000 vaikų.

Sovietų Sąjungoje vaikučiai, darbininkai ir darbininkės bei studentai turi vakacijas. Darbininkai vakacijų metu gauna algą nuo dviejų iki keturių savaičių į metus.

Taip gali būt tik ten, kur patys darbininkai yra šalies šeimininkais ir tvarkytojais.

Pardavikas Trockis Niekina Sovietų Sąjungą

ISTANBUL. — Imperialistų bernas ir bjaurus kontr-revoliucionierius Trockis niekina Sovietų Sąjungą. Trockiui už jo melus ir purvus gerai apmoka buržuazija. Jis poniškai gyvena už buržujų pinigus. Jis pasakoja, būk Stalinas ištrėmęs Rakovskį į Sibirą. Tai sena renegato skalijimo giesmė.

Moterys Reikalauja Pripažinti SSSR

WASHINGTON. — Komitetas nuo Amerikos Moterų Organizacijos Reikalaujančios Pripažinti Sovietų Sąjungą įteikė Roosevelto valdžiai reikalavimą, kad Sovietų Sąjunga tuojaus būtų pripažinta per Jungtines Valstijas. Tą komitetą sudaro žymios moterys, kurios užima atsakomingas vietas universitetuose ir kitose svarbiose įstaigose. Taipgi įeina daug rašytojų ir redaktorių. Darbininkai privalo siųsti savo reikalavimus ir reikalauti Roosevelto, kad tuojaus pripažintų Sovietų Sąjungą ir užmegstų diplomatinius ryšius.

Žydai Boikotuos Vokietijos Tavorus

LONDON. — Žydai varo plačią propagandą, kad pradėti boikotą prieš Vokietijos prekes, kaipo atsakymą į fašistų terorą. Anglijoje prasidėjo platūs protestai prieš fašistus. Protestuoja komunistai, darbo unijos, katalikai ir žydai darbininkai.

Spaustuvininkų Streikas

VIENNA, Austrija. — Spaustuvių darbininkai paskelbė streiką prieš įvedamą cenzurą diktatoriaus Dollfuso. Dollfusas reikalauja, kad visi socialistiniai ir komunistiniai laikraščiai priduotų visus raštus jo cenzoriui peržiūrėti, pirm negu jie eina į laikraštį. Vienna miestas yra be laikraščių.

Renkasi Karo Debesiai.

VARŠAVA. — Mussolinio ir MacDonaldo kelionė po Europą yra surišta su prisirengimu prie karo. Anglijos imperialistų bernas MacDonaldas važinėjo ir mobilizavo valstybes karui prieš Sovietų Sąjungą.

ANGLIJOS IMPERIALISTAI BIJOSI TIESOS

LONDON. — Anglijos imperialistai bijosi, kad laike teismo anglų sabotažninkų Sovietų Sąjungoje iškils jų provokacijos. Sovietų valdžia sutiko paleisti vieną inžinierių po 25,000, o du po 15,000 rub. kaucija. Anglijos imperialistinė firma Metropolitan-Vickers Electrical Co., su žinia Anglijos valdžios, atsisako užstatyti kauciją, o reikalauja, kad be jokių sąlygų Sovietų Sąjunga paleistų ne tiktai anglus inžinierius-sabotažninkus, bet ir rusus, kurie yra areštuoti kartu su anglais. Tas parodo, kad Anglijos imperialistai bijosi, jog bus įrodyta jų sabotažas ir imperialistinis suokalbis prieš Sovietų Sąjungą. Iš kitos pusės tas Anglijos reikalavimas yra labai bjaurus, ji nori gaspadoriaut Sovietų žemėje ir pasakyti Sovietų valdžiai, ką ji turi daryti. Anglijos imperialistai nudegs nagus! Sovietų Sąjunga jiems nėra nei Indija, nei Chinija! Jeigu jie pasimos ant Sovietų Žemės, tai susilauks nuo Raudonosios Armijos tokio smūgio, kokio jie nei nesapnavo. Sovietų Sąjunga teis inžinierius sabotažninkus ir atatinkamai juos nubaus.

Prie anglų inžinierių į kalėjimą buvo nuvykęs Anglijos atstovas. Jie yra Lubianka kalėjime sveiki ir aprūpinti.

VOKIETIJOS FAŠISTAI DŪKSTA PRIEŠ DARBININKUS

BERLYNAS. — Vokietijos fašistai įveda geležinę discipliną darbavietėse. Jie išdirbo planus kapojimui darbininkams algų ir krušinimui streikų.

Į Reichstago posėdžius nebuvo įleista komunistai. Socialistų partijos atstovai neėmė balso laike diskusijų del perdavimo visos galios Hitlerio ministeriams. Kaip vėliausios žinios praneša, 94 socialistų atstovai balsavo prieš Hitlerį, bet tas nieko nereiškia, tai tik savo rūšies nusiplovimas rankų. Socialistai turėjo sudaryti su komunistais bendrą frontą kovai prieš fašistus, bet jie tą atmetė.

Kada fašistai žudo kovingus darbininkus bei terioja darbininkus žydus, tai tuom kartu Reichstage žydai turtuoliai padeda Hitleriui, užginčydami, būk prieš žydus nėra teroro. Suprantama, prieš turčius, buržujus žydus jo nėra, bet fašistų ginklai atsukti prieš žydus darbininkus. Tai dar vienas įrodymas, kaip visų tautų turčiai susijungia prieš darbo žmones.

Eina Nelegalis Komunistų Dienraštis Berlyne

BERLYN. — Vokietijos Komunistų Partija Berlyne išleidžia nelegalį dienraštį, kuris vadinasi **"Rote Sturmfahne."** Dienraštis pardavinėjamas ant gatvių. Fašistai uždarė viešus laikraščius, tai komunistai išleidžia slaptai. Šis dienraštis yra organas Komunistų Partijos Centro Komiteto.

Karas Chinijoje plečias

PEIPING. — Japonijos padaro Manchukuo kareiviai veržiasi vis giliau į Chiniją. Šeštadienį jie užėmė miestą Shihmenchai. Manchukuo kareivius viskuom aprūpina Japonija, nes jie kariauja už jos reikalus.

Varšava. — Buvo surengtos didelės protesto demonstracijos prieš Vokietijos fašistus. Jas organizavo darbininkai ir žydai bendrai.

Rusai Baltagvardiečiai Sveikina Hitlerį

BERLYNAS. — Trisdešimts penki rusai baltagvardiečiai prisiuntė pasveikinimą Hitleriui. Jie ragina fašistus dar prie didesnio teroro—žudyti komunistus ir žydus. Baltagvardiečiai užlaikomi per kapitalistines valstybes, jie visada neapkenčia darbininkus.

24 Sužeista—Meksikoje

MEXICO CITY. — Sustreikavo augštesnių mokyklų studentai. Prieš juos pasiuntė policiją ir gaisrininkus, bet studentai nepasidavė ir prasidėjo kova. Studentai apsigynimui panaudojo akmenis, pagalius ir bonkas. 24 sužeista. Yra sužeistų ir policistų.

Berlynas. — Fašistai reikalaus panaikinti pereito karo kontribucijas, kurias ant Vokietijos uždėjo talkininkai.

Ispanijos Valdžia Konfiskuoja Bažnyčių Turtus

MADRID, Ispanija. — Valdžia oficialiai paskelbė, kad konfiskuoja visus katalikų bažnyčių turtus, kurie siekia apie $500,000,000. Konfiskuojama namai, seminarijos, paveikslai ir viską paverčia valstybiniu turtu. Tai didelis smūgis kunigams ir vyskūpams.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Reichenberg, Vokietija.—Įrengta specialiai treji barakai, kur laiko komunistus ir kitus darbininkus, ir fašistai juos kankina.

Berlynas. — Fašistai nužudė progresyvį žydų tautos lojerį W. Spiegerį. Užmušta naktį lovoje.

Kenosha, Wis. — Miesto rinkimuose Komunistų Partijos kandidatai gavo nuo 408 iki 552 balsų.

Lincoln, Neb.—Darbininkai padėjo farmeriui pravyti šerifus, kurie norėjo parduoti už skolas jo ūkį.

Barcelona, Ispanija. — 15,000 darbininkų demonstravo, protestuodami prieš valdžios žiaurumą.

Bucharest. — Rumunija areštavo generolą B. Zaleskį ir kaltina, kad jis išdavinėjo jos karinius planus Austrijai.

Roma. — Fašistai apvaikščiojo keturiolikos metų jų partijos įkūrimą.

Amsterdam. — Vokietijos ambasadorius ant savo namo iškabino fašistinę vėliavą. Hollandijos darbininkai šturmavo namą, kad nuplėšus ją. Įvyko susikirtimai su policija.

Newark, N. J. — F. Liderman areštuota ir laikoma be kaucijos. Policija ją kaltina, kad ji prisidėjo prie savo vyro nužudymo.

Paderevski Apie Taiką

New Yorke randasi Lenkijos muzikantas — pianistas Paderevski. Jis sako, kad Lenkijai grėsia pavojus iš Vokietijos fašistų pusės, ir kad Lenkija nori taikos. Paderevskis mato, kad nuolatos aštrėja susirėmimas tarpe Lenkijos ir Vokietijos del koridoriaus ir kitų Vokietijos paveržtų teritorijų.

ŠIANDIEN PRASIDEDA NEGRŲ JAUNUOLIŲ TEISMAS—SIŲSKITE PROTESTUS TELEGRAMOMIS

DEACATUR, Ala. — Kapitalistų spauda varo bjaurią propagandą prieš nekaltus devynis negrus jaunuolius, kurių naujas teismas prasideda šiandieną. Yra pavojus užpuolimo baltųjų gaujų. Pasiųsta 30 nacionalės gvardijos kareivių prie teismabučio. Kareiviai yra pastatyti ne jaunuolių apsaugojimui, bet valdžia bijosi darbininkų demonstracijų. Jau senai įrodytas nekaltumas negrų jaunuolių. Pirmesnis teismas, kuris juos nusprendė sudeginti elektros kedėje buvo tikslus kapitalistų, kad sukėlus negrų rasės neapykantą prieš baltus darbininkus. Ruby Bates, viena iš merginų, būk ant kurių jaunuoliai buvo padarę pasikėsinimą išgėdijimo tikslais, sako, kad ji visai nei nematė tuos negrus jaunuolius, kad jie yra nekalti, ir kad jie visai nepalietė ją.

Siųskite telegramas ir reikalaukite, kad būtų jaunuoliai išteisinti ir tuojaus paleisti. Telegramas siųskite antrašu: **Gov. Miller of Alabama.**

Į New Yorką Atvyko Japoniškas "Bučeris"

Kovo 24-tą dieną į New Yorką atplaukė Japonijos imperialistų bernas Matsuoka. Jis pasakoja, kad Japonija pasilaikys Mandžuriją, kad ji ją atkariavo nuo Rusijos 1905 metais ir Japonijai atsiėjo 100,000 gyvasčių ir du bilionai jenų pinigais.

Darbininkai pasitiko jį demonstruodami. Jie šaukė: "Šalin Japonijos imperialistai bučeriai! Demonstraciją surengė Priešimperialistinė Lyga.

Pietų Amerikoje Karas Plečiasi

BUENOS AIRES. — Karas tarpe Kolombijos ir Peru, taipgi Bolivijos ir Paraguay plečiasi. Kasama apkasai ir siunčiama daugiau armijos į karo frontus. Tūkstančiai kareivių krito iš abiejų pusių. Tarpe Bolivijos ir Paraguay kareivių eina didelis mūšis tiės tvirtuma Gondra. Karą sukurstė Anglija ir Jungtinės Valstijos.

Kunigai už Bedarbę

"Tablet" laikraštis, kurį redaguoja kunigai ir kiti religiniai dykaduoniai, veda propagandą prieš pripažinimą Sovietų Sąjungos. Jie rašo, kad jie kalba vardę 20,000,000 katalikų darbininkų. Kunigai pripratę manyti, kad visi parapijonai yra jų kišeniuje. Aišku, kad katalikai darbininkai stoja už pripažinimą SSSR, nes tas sumažintų Amerikoje bedarbę. Kunigai yra sotūs, tai jiems parapijonai neapeina. Katalikai darbininkai, reikalaukite pripažinti SSSR.

Amerikoje Protestai prieš Fašistus Auga

WASHINGTON. — Po visas Jungtines Valstijas plečiasi protestai prieš fašistus. Kiekviename mieste rengia darbininkai protestus ir demonstracijas. Organizacijos siunčia telegramas Vokietijos atstovui į Washingtoną. Krikščionių bažnyčias apjungiantis centras varde 22,000,000 pasiuntė protestą. Žydų organizacijos protestuoja prieš persekiojimą jų tautiečių. Darbininkų organizacijos vietomis šaukia bendro fronto konferencijas. Siųskite protestus Vokietijos ambasadoriui į Washingtoną. Reikalaukite paliuosuoti draugus Thaelmanną, Torglerį ir kitus darbininkų vadus. Protestuokit prieš fašistinį terorą.

Komunistų Partija Padėta ant Baloto

ST. LOUIS, Mo. — Komunistų Partija surinko 8,000 parašų ir padėta ant baloto Missouri valstijoje. Rinkimai įvyks 4-tą balandžio. Komunistų Partija mobilizuoja savo jėgas del sekmingo pravedimo valstijos rinkimų.

Dažytojai Streikuoja

BOSTON, Mass. — Liderman dažytojai paskelbė streiką prieš savo išnaudotojus. Dalis darbininkų išėjo į streiką dvi savaitės laiko pirmiau po vadovyste kairiosios unijos. Dabar prisidėjo ir kiti ir streikas apima visus darbininkus. Darbininkai reikalauja 44 valandų darbo savaitės ir pakėlimo algų.

LAISVĖ, LITHUANIAN DAILY

Published by LAISVĖ, Inc.,
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United States per year	$5.00	United States, six months....	$2.50
Brooklyn, N. Y., per year....	$7.00	Brooklyn, N. Y., six months...	$3.50
Foreign countries, per year...	$7.00	Foreign countries, six months..	$3.50
Canada and Brazil, per year..	$6.00	Canada and Brazil, six months	$2.50

Entered as secon class matter March 11, 1924, att he Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

IMPERIALISTŲ SANTIKIAI AŠTRĖJA; VOKIETIJOJ TERORAS NETEKO RIBŲ

Vokietijoj fašištų teroras netenka ribų. Tas teroras prasidėjo prieš komunistus, o dabar jau pasiekė ir žydus. Kiekvienas darbininkas, kuris tik nėra fašistas, kuris nujaučiamas, kad negarbino arba dabar negarbina fašistus, tai gaujų velkamas į gatvę, daužomas geležinėmis lazdomis ir paliekama mirti gatvėje.

Bet ne tik teroras. Prasidėjo skerdynės ir prieš žydus. Hitlerio valdžia pasiskelbė, kad jinai naikinsianti visus ateivius, jinai pašalina nuo advokatūros, iš teismų, net ir gydytojus iš ligoninių, kurie yra gimę ne vokiečiais. Į tris metus Hitlerio diktatūra nori išnaikinti visus, kurie tik nujaučiama yra ne vokiečių prigimties.

Šalies konstitucija ir visos teisės jau panaikintos. Hitleris ima galią į savo rankas. Užteks tik pasakyti arba parašyti dekretą su padūkusio žmogaus (Hitlerio) parašu, ir bus galima užmušinėti ir šaudyti darbininkai. Naujame Reichstage neprileidžiama ne tik komunistų, bet ir socialistai, kurie visuomet pasitikėjo buržuazinei "demokratijai," neturi jokios galios bei balso. Komunistai kalėjimuose mėsinėjami, šaudomi ir žudomi.

Bet ar gelbės? Ar fašistų teroras pataisys darbininkų būklę? Nieko panašaus. Hitlerio valdžia visai nesirūpina apie ekonominį gyvenimą. Hitlerio valdžios planas, tai kiek reikės išskersti žmonių per sekamus penkis metus. O jei nėra ekonominio plano, kurio fašizmas negali nei duoti, tai teroras šalies skurdo nepanaikins. Fašizmas pakilo dvasiniai ant Vokietijos žmonių kraujo ir išnaudojimo, bet jis neturi ekonominio pamato. Tad jam reikės prasmegti. Kils nauji kovotojai.

Kokios Sąlygos Vedė Vokietiją prie Fašizmo

Vokietiją vedė prie fašizmo karo palikta padėtis. Vokietiją vedė prie fašizmo **socialdemokratija.** Vokietijos socialdemokratija turėjo Vokietijos valdžioje didelę galią ir įtaką. Socialdemokratai buvo stipriausia partija. Bet socialfašistai nevedė Vokietijos darbininkus kovon už socializmą. Jie neturėjo tinkamos programos. Vieton auklėti socializmą, tai socialdemokratai išperėjo visai kitokį sutvėrimą—**fašizmą.** Vadinasi, socialfašistų **klasinė santaika** privedė prie fašizmo.

Karo paliktas pralaimėjimas Vokietijos žmonėms uždėjo nepanešamus mokesčius, padarė nepakeliamą skurdą. Dalis darbininkų, kurie klasiniai dar nespėjo susiprasti, manė, kad Hitleris juos ištrauks iš po tos naštos. Žmones slėgia krizis, kuris yra dalis pasaulinio krizio. Prie to dar prisideda tie karo mokesčiai. Tad susidarė jau dvi naštos.

Hitlerio patriotizmas, kėlimas Vokietijos "atgimimo" obalsių, pastatymas jos į "tautų suolą," daugeliui darbininkų užrišo akis. Daugelis darbininkų manė, kad jų skurdas paeina tik todel, kad jie turi karo skolų naštą—mokesčius. Jie mano, kad Hitleris juos nuo **tų karo skolų paliuosuos ir grįš geri laikai.** Bet tie darbininkai apsiriko. Jie pamatys vėliaus, kad Hitleris negali pataisyti jų būklę.

Imperialistiniai Prieštaravimai Padidėjo

Keli mėnesiai atgal buvo lig ir sumažėję karo debesiai. Imperialistų politikoj buvo atsikvėpimas. Bet Hitleriui paėmus Vokietiją už gerklės, keliant iš grabo kaizerio sostą ir garbinant Vokietijos imperijos praeitį, ta politika paaštrėjo.

Tik po įsteigimo Hitlerio-Papeno valdžios, tuoj pasigirdo gandai apie Vokietijos-Vengrijos-Italijos militarinę sutartį. Vėliaus ta sutartis buvo užginčyta Vokietijoj ir Italijoj, bet niekas tam netiki. Pirmoje kalboje fašistiniam Reichstagui Hitleris atmetė Vokietijos kaltinimą už pasaulinį karą. Tai per veidą Tautų Lygai.

Pasikalbėjime su spaudos korespondentais Hitleris pastatė sekamus klausimus užsienio politikoj: (1) Reikalavimas lygaus ginklavimosi su Francija. (2) Vokietija reikalauja revizijos Versalės taikos protokolo. (3) Reikalauja panaikinimo Lenkijos Koridoriaus. (4) Taip pat Vokietija reikalausianti jos buvusių kolonijų.

Hitlerio kalba apie "jauną" Vokietiją su sena "garbe" ir reiškia nieko daugiau, kaip tik tą Vokietiją, kuri buvo prie kaizerio.

Danzigo Klausimas — Karo Pavojus

Plačiai rašo New Yorko "Times" Lenkijos Koridoriaus klausimu. Lenkijai reikalingas Danzigo Koridorius, kaipo kelias į jūrą. Lenkijos valdžia jau buvo prisiuntus karo laivų į Danzigo uostą, kuomet Hitleris paėmė valdžią į savo rankas. Tačiaus Tautų Lyga Lenkijai pasakė laivyną ištraukti.

Pati Vokietija skundžiasi, kad ją Danzigo Koridorius atskiria nuo Rytinės Prūsijos, kurioje gyvena apie 2,500,000 Vokietijos piliečių. Danzigo Koridorius, kurį "daboja" Lenkija, atskiria Vokietiją nuo Rytinės Prūsijos. Todel Hitlerio valdžia reikalauja pertvarkymo rubežių. Vokietija įrodinėja, kad istoriniai šita sritis priklauso Vokietijai. Tuo pačiu sykiu Pilsudskio valdžia pareiškė, kad Lenkija "negali nei kalbėti apie pertvarkymą Koridoriaus."

Dabartiniu laiku Koridorius yra po Lenkijos "globa," gi miestas Danzigas valdosi "neprigulmingai," bet Lenkijos "įtakoje."

Prieš Sovietų Sąjungą Hitleris taip pat nusistatęs. Kuomet sužalojo vyriausius Vokietijos Komunistų Partijos vadus (Thaelmann, Torgler ir tūkstančius kitų), tai fašistai pareikalavo pasirašyti protokolą, kuriame sakoma, kad Vokietijos Komunistų Partiją finansuoja Maskva. Už nepasirašymą protokolo grąsino sušaudymu. Tai labai aiškios provokacijos prieš Sovietų Sąjungą.

Anglijos valdžia irgi paaštrino santikius su Sovietų Sąjunga. Anglija grąsina net pertraukimu prekybinių ryšių, kuriuos jinai jau buvo pertraukus dar visai nesenai.

Vadinasi, karo pavojus padidėjo. Teroras neteko ribų. Darbininkų klasė turi veikti labai smarkiai!

Bendro Fronto Klausimas

Prieš Vokietijos fašizmą pasireiškia bruzdėjimas ir tarpe smulkios buržuazijos. Yra reikalavimai, kad Rooseveltas "sulaikytų" tą terorą. Bet tie reikalavimai neišgelbės darbininkų ir komunistų. Buržuazijos protestai nori gelbėti tik smulkią buržuaziją, jų protestai tik del žmoniškumo.

Darbininkai turi daryti vieningą veikimą po vadovybe Komunistų Internacionalo atsišaukimo. Komunistų Partijos šaukia visus darbininkus veikiman. Mes, lietuviai darbininkai, turime šaukti tokį veikimą tarpe lietuvių darbininkų. Be to, mes turime tokius bendro fronto veikimus panaudoti ir prieš vietinius fašistus. Darbininkų veikimas reikia išvystyti ir už pašalpas bedarbiams, už bedarbių apdraudą. Jis turi ristis su šių dienų darbininkų kovomis.

Amerikos darbininkai turi kovoti prieš ateivių persekiojimą. Reikia sudaryti bendras veikimas su kitų pažvalgų darbininkais. Amerikos darbininkai galės laimėti daugiau koncesijų tik kovodami.

Kova prieš Vokietijos fašizmą turi išjudinti visus sluogsnius darbininkų klasės. Ta kova turi būt ir prieš vietinius išnaudotojus.

V. B.

NAUJA SMETONININKŲ PROVOKACIJA

"Rytas" No. 245 rašo: "Prieš kurį laiką pasirodė pora kvailiausio turinio atsišaukimų, įvardintų: 'Dirbkim, kentėkim, kovokim 'ir 'Šalin šnipus'." Jau tuomet mes kronikos pastabose, — rašo "Rytas," — šiuos atsišaukimus esame įvertinę, kaip provokacinius, siekiančius sudiskredituoti krikščioniškasias organizacijas. Mums nebuvo aišku, iš kur jie eina. Dabar gi, kriminalės policijos pranešimu, lapkr. 14 d. yra suimtas Juozas Bernotas, Antanas Kimša ir Laukaitis. Pas pirmąjį kratos metu rasta tų atsišaukimų 113 egz., ir kuris, jos tvirtinimu, yra narys komiteto, tuos lapelius gaminusio ir sklei dusio. Į šį provokacinį darbą Bernotas, pasirodo, yra įtraukęs ir daugiau asmenų, matyt, naiviai juo patikėjusių.

"Daug šviesos įnešė į šią 'akciją' pats Bernoto asmuo," rašo "Rytas." "Bernotas už priklausymą komunistų organizacijai, kaip tame pranešime nurodoma, buvo nubaustas 3 mėn. sunkių darbų kalėjimu (tikt). Toje byloje, kaip kriminalė policija pranešė, Bernoto draugai buvo nubausti po 8 mėtus to pat kalėjimo. Išėjęs iš kalėjimo nesiliovė veikęs komunistų naudai (čia "Ryto" grynas melas). Už tai buvo vėl patalpintas Varnių koncentracijos liogeryje p. K. Ambrozaičio buvimo metu. Vėliau p. K. Ambrozaičio, kaip atsivertėlis, buvo rekomenduotas Darbo Federacijai, o paskui buvo išrinktas į visą eilę kitų katalikų organizacijų atsakomas vietas."

"Lietuvos Aidas" rašė: "Dabar Bernotas aktyviai dalyvavo šiose katalikiškose organizacijose: Lietuvių Katalikų Blaivybės Draugijos — Kauno skyriaus pirmininku, Lietuvių Darbo Federacijos Kauno skyriaus pirmininkus, Lietuvos Darbo Jaunimo Sąjungos centro valdybos sekretorium (Vadinasi, Lietuvos Darbo Jaunimo Sąjungą organizavo žvalgybininkai), Lietuvos Katalikų Jaunimo "Pavasario" Sąjungos Kauno pilies kuopos revizijos komisijos nariu, "Vyrų apaštalavimo" sąjungos nariu ir, kaip dabar paaiškėjo, **vadovaujantis "Laisvės ir tiesos" komiteto kovos štabo narys."**

Pau ir iš šių davinių aiškiai matyt, kad Juozas Bernotas tai žvalgybos agentas. Ir ištikro, Juozas Bernotas, kada jį po fašistinio perversmo areštavo, tuoj pradėjo išdavinėti. Kada jis pastojo į žvalgybą, ar dar iki arešto, ar jau po arešto, tikrų davinių nėra. Bet jo judošystė greit buvo iškelta aikštėn. Jis buvo išmestas iš revoliucinių politinių kalinių eilių. Akių dūmimui Bernotas buvo nuteistas 3 mėnesiams. Bet tai negalėjo apgaut revoliucionierių. Jie ir toliau žiūrėjo į Bernotą, kaip į judošių. Akių dūmimui J. Bernotą pasodino į Varnius. Bet ir Varniuos į J. Bernotą žiūrėjo, kaip į judošių. Ambrozaitis priglaudė tą judošių. Kada žvalgyba pamatė, kad jai nepasiseks apgauti komunistų, tai sutiko Bernotą atiduoti Darbo Federacijai, kad jos pagelba provokavus darbininkus. Bernotui su tautininkų ir kademų pagelba provokacinis darbas taip patiko, kad jis vis toliau su savo provokacijomis lindo ir rūpinosi įvelti į kokią nors košę ir kai kuriuos klerikalus. Tam tikslui ir išleido savo provokacinius lapelius.

Ar buvo tikrais žvalgybos agentais J. Bernoto pagelbininkai vienuolis Laukaitis ir Antanas Kimša, pas mus tikrų davinių nėra. Bet viena aišku, jie visi trys dirbo provokacijos darbą ir direktyvas tam darbui gaudavo iš tautininkų žvalgybos, o federantų vadai tą provokatorių glėbojo.

"Balsas."

APŽVALGA

Kontr-revoliucionierių Ryšiai su Užsieniu

Sovietų Sąjungoje sugauti sabotažninkai bus teisiami. Tarpe jų yra keturi anglai inžinieriai. Teismas bus viešas. Visi kaltinami ėmime kyšių ir tiksliam gadinime elektros stočių. Dar daugiau: Sovietų valdžia praneša, kad šitie kontr-revoliucionieriai ėmė įsakymus iš užsienio. Vadinasi, tie sutvėrimai veikė kaipo agentai užsienio spėkos, kuri dar nenustojo vilties sunaikinimo darbininkų tėvynės.

Visos tos imperialistinių plėšikų machinacijos ir šunybės bus išvilktos aikštėn būsimam sabotažninkų teisme.

Lietuvos Liaudininkuose Vidujinė Kova

Kauno klerikalų "Rytojus" (kovo 6 d.) rašo apie Lietuvos Liaudininkų Partijos suvažiavimą. Suvažiavime dalyvavę 200 delegatų ir 100 svečių. Ponas Šleževičius (tas pats sutvėrimas, kuris užleido smetonines gaujas ant darbininkų) raportavo už Centro Komitetą. Jis bėdavojo, kad pačiame centre ėjo ginčai ir pasidalinimas. Sako:

> Centro komitetui trūkę vieningumo. Buvo sudaryta ekon. komisija su keliomis pakomisijomis, kurioms vadovauti ėmėsi žinomasis V. Kvieska, bet jos veik nieko nenudirbo. Ideologinė komisija taip pat negalėjo pareikšti bendro nusistatymo, nes jį ardydavo pačiam centre atsiradusios grupės ir srovės. Del to ir pernykštis c. k-tas buvo lyg sulipdytas. Bendrai, žymesnį veikimą parodyti, be šių vidaus kliūčių, trukdė taip pat nepakenčiamos sąlygos krašto viduje.

Susidarė dvi srovės. Viena stojusi eiti "senu keliu" ir pasilikti Smetonos valdžiai opozicijoje, o kita griežtai reikalavus atvirai sudaryti bendrą frontą su "tautininkais," tai yra, su Smetonos partija, prieš klerikalizmą. Paskutinei srovei vadovavo virš minėtas Kvieska. Bet pačiam suvažiavime p. Kvieska turėjo labai mažai pasekėjų. "Rytas" rašo:

> Kvieska, nurodęs, kad centro konstitetui nelabai sekęsi su visokiais "lipdymais," sako, kad, pagaliaus, ir pats suvažiavimo prezidiumas buvęs iš įtartinų žmonių sulipdytas, būtent: Geniušas del konfliktų profesinėje mokytojų sąjungoje esąs atiduotas į garbės teismą. Gegvilas, "Žemaičio" redaktorius, esąs socialistas ir traukia liaudininkus į socializmą, o Šaltenis—(esąs ar buvęs) žvalgybininkas. Po tų žodžių salėje pakilo didžiausias triukšmas, trypimas kojomis, šauksmai "šalin, šalin!" Taip trūko kokias 5 minutes. Aprimus, Kvieska dar mėgino įsikarščiavusius tramdyti, kritikuoti Šleževičių, bet dalyviai neleido jam baigti ligi galo. Su pakitusia veido mina ir nuleista galva jis kurį laiką dar pastovėjo prie salės durų, o paskui iš suvažiavimo visai pranyko.
>
> Kvieskos įžeistas prezidiumas norėjo pasitraukti, bet paskum vėl gavo pasitikėjimą ir diskusijas tęsė toliau.

Matote, pačiame liaudininkų centre Smetona turi savo oficialį atstovą. Bet tai slepiama nuo eilinių liaudininkų. Šleževičius, su visu savo Centro komitetu, tą žvalgybininką žino, bet ji laiko savo tarpe. Tačiaus žodžiais jie pasilieka neva Smetonos valdžios opozicijoj. Apgavystė. Visa liaudininkų politika padėjo ir padeda Smetonos budeliams terorizuoti ir smaugti Lietuvos darbininkus ir valstiečius. Šleževičiaus ir Kvieskos darbai ir tikslai tie patys. Skirtumas tik tame, kad Kvieska reikalauja Smetonai talkininkauti atvirai, O Šleževičius stoja už talkininkavimą po opozicijos skraiste.

Neužsimerkęs meluoja

Katalikų "Garso" redaktorius ponas M. Zujus turi tikrą gaidžio drąsą ir už save didesnį begėdiškumą apgaudinėjime katalikų darbininkų. Pavyzdžiui, kalbėdamas apie naujo karo pavojų, jis išvemia iš savo šventos burnos šitokį bjaurų melą:

> **"Sovietų Rusija bene labiausia tokio konflikto laukia. Ji tikisi, kad karas iš pagrindų sunaikintų 'kapitalistinę' tvarką ir padėtų įsigalėti sovietinei."**

Ponas Zujus negali nežinoti to visam svietui žinomo fakto, kad Sovietų Sąjunga atvejų atvejais siūlė kapitalistinėms valstybėms tuojaus visai nusiginkluoti, bet tie pasiūlymai buvo atmesti. Jis negali nežinoti, kad Sovietų Sąjunga per visą savo gyvavimą nenuilstančiai kovoja už taiką, prieš naują karą. Nežiūrint to, jis jai primeta laukimą to naujo karo.

Visa Širdimi su Valdžia ir prieš Darbininkus

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje "Tėvynė" vėl pučia į kapitalistų dūdą. Kovo 24 d. laidoje skaitome:

> Tik 10 dienų. Bet jos Amerikos gyvenime yra begalinlai reikšmingos ir galės likt istorinėmis. Šios kelios dienos gali pasukti visą Amerikos ekonominį ir socialį gyvenimą į gerąją pusę. Beabejo, taip ir bus, nes naujai administracijai visas kraštas visa širdimi atsidavęs ir reiškia jai dideliausio pasitikėjimo. Visuomenė nekantriai laukė federalės valdžios akcijos ir to sulaukus džiaugiasi ir pritaria jai.

Ne visas kraštas, ne tie septyniolika milionų bedarbių, kurie skęsta didžiausiam varge, bet "Tėvynės" redaktorius ir jam panašūs buržuazijos agentai visa širdimi pritaria Roosevelto valdžiai ir jai padeda visokiais blofais apgaudinėti darbininkus. Iki šiol, per tas "10 istorinių dienų," Rooseveltas jau bilionus dolerių sukišo bankieriams ir kapitalistams, bet ką gavo bedarbiai? Ar jie gavo nors vieną centą iš federalės valdžios pašalpos? Ne, negavo. Kiek SLA narių gavo iš Roosevelto valdžios pašalpos bei dolerių užsimokėjimui į Susivienijimą duoklių? Negavo nė cento. Tai kodel "Tėvynės" riebiai apmokamas redaktorius taip begėdiškai blofina, kuomet jis sako, kad tie SLA nariai irgi visa širdimi su Roseveltu?

LAIŠKAS IŠ VAITOJANČIOS LIETUVOS

P. B. rašo savo giminėms Kanadoje:

"Brangus dėde, dėdiene ir pusbroliai!

"Sveikinu jus visus ir linkiu kuo geriausio ir laimingiausio jums gyvenimo. Dabar stengsiuos aprašyti jums savo katastrofinį gyvenimą. Kelios dienos atgal abu su Povilu svarstėm apie darbą, laukėm ateinančio pavasario, nes su pavasariu ateina darbas ir naujos gyvenimo viltys. Bet išėjo suvis kitaip. Krito įtarimas ant Povilo, kad darbuojasi komunistinei organizacijai, buvo areštuotas per kalėdas, kelias dienas palaikę, paleido. Bet neilgai teko ta dėka džiaugtis. Štai vasario mėnesio 23 d. areštavo ir iki teismo išvežė Panevėžio kalėjiman. Kada bus teismas, ir kiek priteis, kol kas nežinia, tik tiek žinoma, kad smarkiai apkaltino ir, matyt, nebegreit teks pasimatyt. Bet ką darysi, kad mes tokie nelaimingi; nors, žinoma, ne mes vieni tokie nelaimingi esame. Lietuvos kalėjimai jau perpildyti, nebetilpsta tokie nelaimingieji. Dabar, kaip girdėt, paskyrė kelis milionus litų del naujo kalėjimo.

"Apie dabartinį Lietuvos tvarkymąsi aš nerašysiu, nes aš manau, kad daug geriau žinote, kaip mes patys, tik tiek aš galiu pasakyti, kad ant kožno laisviau manančio žmogaus yra po kelis šnipus, kurie seka dieną ir naktį; o kiek nors įtarę, kiša į kalėjimą. Tas pats atsitiko ir su Povilu. Bet ką darysi, viskaip reikės kentėt."

Šumas Del Alaus

Jungtinėse Valstijose eina šumas del alaus. Roosevelto administracija ir šalininkai bei kapitalistinė spauda pučia muilo burbulą, tartum jie atrado naują Ameriką. Tas daroma, kad užbovijus 17,000,000 bedarbių. Paskelbė, kad jeigu kas gamins namie alų su 3.2 nuošimčiais alkoholio, tai bus persekiojamas. Nuo 7 d. balandžio prasidės persekiojimai namų gamintojų alaus.

ARKLIAI PIGESNI UŽ VIŠTAS IR ANTIS

Koresp. iš Lietuvos

Ne vienas gal nusijuoks, perskaitęs šios žinutės antgalvį, ir pasakys, jog tai negalimas daiktas, kar arklys būtų pigesnis už vištą bei antį. O vienok tai yra grynas faktas. Praeitą rudenį ir žiemą arkliai ant tiek nupigo, kad menkų arklių visai niekas nepirko. Iš pat rudens, dar galima buvo gauti 5 litus už kūdą kuiną, o prieš pat kalėdas kitas ir dykai tokio gyvulio nenorėjo imti. Štai Samiliškių miestely (Trakų aps.) lapkričio mėnesy po turgui arklių rinkoj liko du arkliai, pririšti prie tvoros. Išstovėjo jie ten per visą naktį ir niekas prie jų neprisipažino. Policija turėjo bėdos, kol juos kam įteikė veltui odai nuimt. Gruodžio mėnesį Jezno miestelyj (Alytaus aps.) taip pat rasta "išsirakotas" arklys. Tuomi pat laiku Butrimonių miestelyj po turgui vėl kas nors "užmiršo" du arkliu.

Štai gruodžio mėn. Zarasuose ir kituose miesteliuose žydai supirkinėjo papenėtas antis ir vištas. Už didelę riebią antį mokėjo iki 7 litų; už vištą—5 ir 5 ir pusę lito. Gi tuo tarpu arklį galima nupirkt už 5 litus. Ir reikia pasakyt, kad antis ir vištą už 5-6 litus daug lengviau buvo galima parduot, negu arklys už tiek. Taipgi arklys 5-kių litų vertės dar nėra tinkamai vien odai nulupt (paprastai sakant: tik ant skūros); juo dar galima per žiemą malkas vežt ir, geriau pašėrus, pavasarį laukus dirbt.

Kad tokie dalykai Lietuvoj yra tikrenybė, štai paduodu dvi iškarpas iš Lietuvos laikraščių:

Arklio Uodega Brangesnė Kaip Arklys

DUSETAI, Zarasų apskr. —Pereitą trečiadienį buvo galima pirkti Dusetų rinkoje arklys, kuriuo galima dar keletą metų gerai dirbti už 1 ir pusę—2 lt. Tuo tarpu gera arklio uodega kainavo 2-2,50 lt. Štai prie ko priėjo kainos.

Vietoj Rinkliavos Atidavė Arklį

UTENA. — Vasario 23 d. vienas ūkininkas atsivedė turgun arklį parduoti. Prie jo priėjęs turgaus rinkliavos rinkėjas pareikalavo 50 centų. Ūkininkas vietoj jos pasiūlė arklį, o kada rinkėjas atsisakė jį imti, ūkininkas jam arklį palikęs nuėjo. Kitiems šis dalykas padarė didelio įspūdžio, nes arklys buvo neblogas.

Kodel Arkliai Paliekami Turguose?

Seniau, kuomet arklio oda kainavo (parduodant) 3 rubliai, o ir paskutiniais prieš krizį laikais—30 litų, tai už menkiausią arklį buvo galima tiek gauti. Dabar gi arklio oda nupuolė iki 5-7 litų; geriausiam atsitikime—10 litų. Be to, reikia žinoti, kad Lietuvoj ir šiandien lupimą arklio skūros žmonės laiko kokiu tai brangiu darbu; biedniausias vargdienis, turintis arklį, tinkamą tik odą nulupt, pats to nedarys. Jam geriau gaut už arklio odą 3 lt., kuomet kitas nulupa, negu pačiam nulupt ir gaut 5 lt. ar daugiau. Gi esant odų žemom kainom, dingo ir taip vadinami "skurlupiai." Seniau tuomi užsiimdavo daugiausiai totoriai; dabar ir šie nenori "peckotis" už litą ar du. Seniau senų arklių pirkėjai pripirkdavo desėtkus pasenusių gyvulėlių, nusivesdavo juos kur miškan, pasmaugdavo, nulupdavo savo uždarbį—odą, o arklio liekanas palikdavo šunim ir vilkam "pažytkavot." Ir tokis dienos darbas puikiai apsimokėdavo. Dabar gi, ypač žiemos laiku, skurlupis visai mažai gali pelnytis iš to. Nupirkus arklį už penkis litus, reikia jį nuvest kur tolokai nuo kaimo ir, nulupus odą, liekanas giliai apkast. To nepadarius,—bausmė iki 25 litų! O pamėgink dabar, įšalusioj žemėj, iškast duobę arkliui palaidot, tai pamatysi, kai reikės prakaituot visą pusdienį. Taigi, kad už odą ir paimsi porą litų uždarbio, vis tiek tas darbas neapsimoka. Juk oda reikia išdžiovint, paskui surinkus keliolika jų, vežt kur į didesnį miestelį jas parduot.

Ot, kodel už mažus arklius sunku 5 litai gauti.

Serga ir Miršta Vaikai

Paskutiniu laiku pradėjo smarkiai platintis kokia tai vaikų liga, ypač Alytaus ir Trakų apskričiuose. Vaikučiai nuo vienų iki penkių metų amžiaus serga ir miršta. Vienus išberia kai kokia jėdra, kiti smarkiai kosti; stipresni perserga, o silpnesni neišlaiko. Kai kuriose vietose mokyklos laikinai uždarytos. Kaimuose vaikai miršta be gydytojų pagelbos: žmonės neturi pinigų gydytojui apmokėt.

Dar Nenuteisti Amerikonų Užmušėjai

Praeitą rudenį buvau rašęs šiame laikraštyje apie nužudymą amerikono ir jo žmonos Venckutonių (Kleriškių vienk., Trakų ap.) Jie rasti savo namuose po nakt. sušaudyti. Pirmiausiai buvo suimtas nužudytųjų žentas; vėliau jį paleido, o kelis kitus suėmė. Gi dabar vėl žentą paėmė kalėjiman, o kitus paliuosavo. Kol kas teismo dar nesigirdi.

Gruodžio mėn., Blaudžių kaime, Kėdainių aps., rasta nužudytas ir griovin įmestas kitas amerikonas, Antanas Petrauskas, svečiavęsis pas motiną. Suimtas užmuštojo motinos augintinis, Ant. Štuikis. Abi žudynės atliktos apiplėšimo tikslu.

Koresp.

Lawrencio-Haverhillio Čeverykų Darbininkai Pradėjo Ofensyvos Kovą

LAWRENCE, Mass. — Darbininkų kantrybė jau išsisėmė. Tartum niekeno neraginami, nemokinami, neturėdami tikrą, karingą ir revoliucinę uniją, tačiaus jie streikuoja ir savo kovą plečia. Pas darbininkus eina kalbos:

—Pradėjome tik keli streikuoti, o dabar jau tūkstančiai streikuoja.

—Eisime, nedirbsime, nes vistiek negalima nieko uždirbti. Reikia reikalauti algos pakėlimo.

—Nepalikime ir dirbančius, jei neina gražiuoju, tai juos reikia versti streikuoti.

Taip kalbasi darbininkai. Jie dieną pikietuoja, o vakarais eina į namus, pas darbininkus, kurie dar dirba. Streikieriai kalbina ir tuos darbininkus bei darbininkes, kurie dar dirba, kurie dar nesupranta, kad streikas už jų pačių reikalus.

Vietinė kapitalistinė spauda veik nieko nesako apie darbininkų streiką. Mat, kuomet daugiau rašys, tai streikas gali plėstis dar labiau. Vieni darbininkai nuo kitų gaus energijos, entūziazmo ir eis streikan. Todel šiuo laiku laikraštija daugiau tyli.

Vienok streikas eina Lawrence miesto net keliose dirbtuvėse. Gilbert, Millchen, Osgood, Greenway Wood ir kitų kompanijų darbininkai streikuoja. Viso darbininkų jau streikuoja virš 1,000. Gi streikas prasidėjo tik iš mažos grupelės.

Haverhillio mieste jau kelios savaitės kaip streikuoja apie 8,000 darbininkų. Dalis jų jau sugrįžo darban laimėję. Kiti laikosi ir mano laimėti.

Kodel Streikas

Kaip kam gal atrodys, kad šiame laike negalima vesti streikas, nes didelė bedarbė. Tačiaus streikai galima laimėti ir bedarbės laiku, jei tik darbininkai gerai laikosi.

Šių miestelių darbininkai buvo jau priversti streikuoti. Kompanijos pradėjo darbininkų algas kapoti be jokios atodairos, be pačių darbininkų sutikimo ir žinios. Buvo gana to, kad atėjo mokesnio diena, darbininkai, eidami gauti savo algą, randa jau daug mažiau, negu kad jisai turėjo gauti.

Galima sakyti, kad tiesiai vogtinai darbininkus apvogdavo kompanijos. Jos tai darė, kol atėjo tam galas. Darbininkų algas taip jau nukapojo, kad nieku būdu ir dirbantis darbininkas negali save išmaitinti. Tie spekuliantai, matomai, labai gudrūs. Jie savo algų kapojimą daugiausia spaudė ant moterų, merginų, jaunimo. Mat, jie gerai žino, kad jauni dar nemoka kovoti. Taip pat jaunuoliai, moterys, daugelis merginų gyvena dar nesavystoviai. Jiem prigelbsti tėvai, moterims—vyrai. Bosai gerai žinojo, kad šita dalis darbininkų geriau išnaudoti. Bosai žinojo, kad šita dalis darbininkų ir išlaikyti galės ilgiau.

Todel merginų, moterų, jaunų vaikinų algas taip nukapojo, kad jie ir dirbdami negali daugiau uždirbti, kaip po $2, $3, $4 į savaitę. Bet ta padėtis yra ir tarp kitų darbininkų. Žinoma, dar yra dalis, grupė darbininkų, kurie padaro daugiau. Mat, ir čia kompanijai geriau, nes jinai padalina darbininkus. Paviršiniai dar vis atrodo, kad 'geri' darbininkai gali "gerai" ir uždirbti.

Ko Darbininkai Reikalauja

Tą padėtį darbininkai jau negalėjo ilgiau pakęsti. Haverhillio ir Lawrencio darbininkai reikalauja **pakėlimo algų.** Be to, jie **reikalauja pripažinti uniją.** Haverhillio darbininkų didžiuma jau laimėjo savo reikalavimus. Kai kurios dirbtuvės ir Lawrenciuj jau laimėjo ir kompanijos pasirašė taiką su unija. Tačiaus kitos kompanijos bando dirbti, nepaisant streiko.

Čia ir kova darosi aštresnė. Pas pačius darbininkus kyla ūpas kovoti. Jie lanko pikieto eiles, kalbina ir kitus darbininkus eiti streikan. Kiekvieną dieną vis daugiau darbininkų laimi. Su tai, kurie dirba, jau pradedama elgtis aštriau. Kol kas darbininkai jiems nieko nedarė, kalbino gražiuoju. Bet kuomet neklauso, tai panaudoja aštresnius būdus. Kai kuriem skebam, einant iš darbo, duoda kanale maudynę. Tas, žinoma, jau ant rytojaus neina darban.

Ką Veikia Unija

Streiką vadovauja Shoe Workers Protective unija. Joje veikia ir kairysis sparnas. Šita unija dar nėra taip reakcinė unija, kaip kad Darbo Federacijos vadai. Kai kurie organizatoriai ragina imti pavyzdžius iš komunistų.

Vienok reikia pasakyti, kad unija neveikia, kaip kad jinai turi veikti. Ypatingai Haverhillio unija, kur jau streikuoja tūkstančiai darbininkų, tai unija juos nemokina kovoti, bet duoda gerą "show." Unijos svetainė nėra apšviestos, klasinės sąmonės gilinimo įstaiga, bet paversta į teatrą. Laikas leidžiama ne prakalbų sakymui, bet darbininkų linksminimui. Kviečiama aktoriai, darbininkai, artistai, kurie ir linksmina darbininkus. Paskiaus seka šokiai, muzika. Prakalbų veik ir nėra. Unijos viršininkai pasigiria, kaip jie gudrūs.

Pikieto eiliu, sakoma, nereikia organizuoti, nes darbininkai 100 nuošimčių streikuoja ir neina darban. Tai gerai, bet nenaudojama proga, kad padaryti tuos darbininkus klasiniai sąmoningais. Lawrenciui, tai padėtis jau kitokia.

Lietuviai Darbininkai

Šiame streike dalyvauja ir lietuvių darbininkų. Ypatingai klasiniai susipratę darbininkai ne tik streikuoja, bet dalyvauja ir streiko organizavime (Lawrenciuj). Tačiaus yra darbininkų bei darbininkių, kurie dirba tuo laiku, kuomet kiti darbininkai streikuoja.

Tai labai smerktinas darbas. Vieni darbininkai veda kovą už didesnį duonos kąsnį, už geresnį darbo padalinimą, o kiti dirba, užima streikierių vietas. Kas tie darbininkai, kurie dirba? Žinoma, tai kunigų bei tautininkų suvedžioti, kurie nesupranta, kad streikas ir už jų reikalus yra vedamas. Tai kriminališkas ir begėdiškas, smerktinas darbas, kada jie kenkia darbininkams laimėti kąsnį dunos. Tokiems darbininkams reikia pirmiausia nurodyti, kad jie daro labai didelę klaidą ir kenkia kovai už jų pačių reikalus, o kuomet to jau neklauso, tai prieš juos reikia kovoti.

Unijos Klausimas

Pramonėje yra svarbi organizacija, tai unija. Pasirodo, kad ne visi lietuviai darbininkai joje priklauso. Ypatingai, kuomet eina kovos, tai draugai negali imti tokį dalyvumą, kaip kad reikalinga, kuomet jie nėra unijoj. O tokių draugų dar yra.

Verta mūsų draugams apie tai pakalbėti, reikalinga raginti vieni kitus, kad jie stotų į uniją. Lietuvių darbininkų organizacijos, kaip tai ALDL D, LDSA ir kitos organizacijos turi tą klausimą padiskusuoti. Reikia diskusijų tuo klausimu taip pat, kad įtraukti daugiau lietuvių darbininkų į unijas.

Be to, lietuvių darbininkų dar labai mažas būrelis priklauso Komunistų Partijoj. Nepriklausant Partijoj, jie negali gerai susirišti su visu darbininkų veikimu tarptautinėj dirvoj. Be partijos negali būti geros ir tinkamos vadovybės. Todel lietuviai darbininkai turi stoti į savo klasės organizacijas.

Koresp.

PLYMOUTH, PA.

Kovo 22 d. čia buvo rodomas judis iš Sovietų Sąjungos. Filmos vardas: "Ten Days that Shook The World." Paveikslas parodo, kaip Rusijos darbininkai, kareiviai ir jūreiviai, 1917 m., susivienija ir nuverčia buržuazinę Kerenskio valdžią.

Tokį judį turėtų matyti kiekvienas darbininkas. Bet, deja, paveikslą pamatyti nesusirinko tiek žmonių, kiek galėjo jų būti. Darbininkai atsilikę ir pasiduoda kunigų pasakoms ir visokiems buržuazijos agentams.

Mūsų kolonijoj yra keletas darbininkų, suklaidintų per pruseikinius menševikus. Jie kalba, kad kovoja prieš komunistus, idant padėti darbininkam. Bet taip kalba visi kapitalistai. Jie bando girtis, kad remia darbininkų spaudą, bet į judžius nei vienas nosies neparodė. O šitas paveikslas kaip tik ir buvo tam rengiamas, kad sukelti pinigų "Daily Worker."

Darbininkai, kurie atsilankė pamatyti judį, buvo pilnai patenkinti. Jie pamatė, kokią spėką darbininkai turi susivieniję. Apart Sovietų Sąjungos filmos, buvo rodoma paveikslai iš Amerikos darbininkų kovų prieš alkį. Puikus buvo paveikslas iš Alkanų Maršavimo į Washington, D. C. Mes turėjome progą matyti daugelį didmiesčių darbininkų demonstracijų ir streikierių masinių pikietavimų.

Po paveikslų buvo pasakyta puiki prakalba apie bėgamus darbininkų reikalus ir revoliucinės spaudos rolę masių kovose prieš skurdą. Pirmininkas prisiminė apie parinkimą aukų komunistiniui dienraščiui ir ant vietos buvo sumesta $3.70.

Nors nebuvo publikos tiek, kiek reikėtų, bet, kurie lankėsi, yra pilnai patenkinti. Jie savo atsilankymu gerai parėmė "Daily Worker."

Viešėjęs.

Mexico City. — 5 asmenys užmušta ir 7 sužeista Huachingo sodžiuje politiniame susirėmime. Veikiausiai bus darbininkai, bet žinioje nepasako.

SOVIETŲ MINERALINIAI VANDENYS

Pasauliniai pagarsėję, kaipo naudingi sveikatai vandenys, iš Kaukazo Katarinos šaltinių, vadinami

BORJOM IR NARZAN

Tais vandenimis "Laisvė" gali aprūpinti kliubus, aptiekas, restauracijas ir kitas įstaigas.

Ypač darbininkiškos organizacijos savo parengimuose turi duoti publikai sveikatai duoti tų naudingų gėrimų

Jie ateina iš Sovietų Sąjungos gatavai bonkose

BORJOM

Kvortinėse bonkose, kaina 40c. už bonką. Tai daktarų rekomenduojamas kaipo viduriam naudingas vanduo. Vietoje saldintų kenksmyngų sveikatai gėrimų, gerkite sovietų Borjom.

NARZAN

Puskvortinėse bonkose, kaina 15 centų už bonką. Pagebsti viduriams maistą virškinti, priduoda apetito, akstina žmogaus kūno veikimą ir priduoda jėgos.

"Laisvė" pristato šiuos vandenis dėžėmis (cases).
Į dėžę eina:

BORJOM 40 BONKŲ Į CASE
NARZAN 100 BONKŲ Į CASE

Po vieną bonką ir daugiau galima gaut sekamose vietose:

A. SAUKA
Liet. T. Name, Main ir Vine Sts.
MONTELLO, MASS.

LIETUVIŲ SVETAINĖJ
29 Endicott St.
WORCESTER, MASS.

GEO. KRANCE
234 Plymouth St.,
BRIDGEWATER, MASS.

J. KLEKUNAS,
1608 N. Main St.,
SCRANTON, PA.

VALINCHUS PHOTO STUDIO
9 William St.,
PITTSTON, PA.

S. REIKAUSKAS,
SHENANDOAH, PA.

K. DEPSAS, KRAUTUVĖ
62 Union Ave.
BROOKLYN, N. Y.

J. GINKUS KRAUTUVĖ
495 Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

MARČIUKAS RESTAURACIJA
417 Lorimer St.
BROOKLYN, N. Y.

L. TILVIKAS, SVETAINĖJ
34 No. 7th St.
EASTON, PA.

P. ZABLACKAS,
635 Main St.
CAMBRIDGE, MASS.

LIET. AM. PIL. KLIUBO SVET.
197 E. 19th St.
BAYONNE, N. J.

PROGRESYVIO KLIUBO SVET.
408 Court Street
ELIZABETH, N. J.

LIETUVIŲ SVETAINĖ
243 N. Front Street
NEW HAVEN, CONN.

J. ZDANYS
350 Lyndwood Ave.
WILKES BARRE, PA.

V. ZABITA
126 Jackson St.
NEWARK, N. J.

V. KUBER
1126 Grand Ave.
TOWER CITY, PA.

S. PETCHULIS
Marlin, Pa.

DARBININKŲ SVETAINĖJE
376 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

AM. LIET. PILIEČIŲ KLIUBAS
315 Clinton Street,
BINGHAMTON, N. Y.

LIET. ATLETŲ KLIUBAS
168 Marcy Ave.
BROOKLYN, N. Y.

LIET. AM. PILIEČIŲ KLIUBAS
80 Union Ave.
BROOKLYN, N. Y.

Įstaigos, kurios dar neturi šių vandenų privalo tuojaus reikalauti. Kreipkitės ypatiškai arba rašykite:

"LAISVĖ"
427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

SKUBĖKIT UŽSISAKYTI 1933 M. VIENINTĖLĮ LIETUVIŠKĄ LITERATŪROS, POLITIKOS IR VISUOMENĖS MOKSLŲ ĮLIUSTRUOTĄ MĖNESINĮ DARBININKŲ ŽURNALĄ

"PRIEKALAS"

"PRIEKALAS" ypatingos domės kreipia vystymui ir auklėjimui lietuvių praletarinės literatūros, savo skiltyse talpindamas eiles, apysakas, vaizdelius ir aprašymus, vaizduojančius SSRS darbininkų, kolektyviečių ir darbo valstiečių gyvenimą ir kovą.

"PRIEKALAS" plačiai nušviečia socialistinę SSRS statybą, kapitalo šalių gyvenimą; rašo visais aktualiais proletarinės literatūros ir politikos klausimais.

"PRIEKALAS" turi tiesioginius savo bendradarbius Sovietų Sąjungoje, Amerikoje ir kitur.

"PRIEKALAS" turi pastovius skyrius: "Dailioji Literatūra ir Kritika", "Socialistinė SSRS Statyba", "Kapitalo Šalyse," "Iš revoliucinio judėjimo istorijos", "Bedievis", "Bibliografija ir Kritika" ir kit.

Kiekvieno klasiniai susipratusio darbininko, SSRS kolektyviečio ir darbo valstiečio pareiga remti "Priekalą" išsirašant jį, renkant prenumeratas ir raginant kitus išsirašyti, platinant, remiant jį raštais ir kitokiu būdu.

"PRIEKALO" KAINA
SSSR.
Metams—3 rub., 6 mėn.—1 rub. 50 kap., atskiras egz. 30 kap.

Šiaurinėj Amerikoj
Metams—1 doleris 50 centai, 6 mėnesiams—75 c., atskiras egz. —15 centų.

Pietų Amerikoj, Vakietijoj, Francijoj ir kitur
Metams—1 dol., 6 mėn.—50c., atskiras egz. 10 centų.

Išsirašyti "Priekalą" ir visais reikalais kreiptis:

Moskva, Nikolskaja N. 7 Izd-vo inostranich rab. v SSRS red. "Priekalas".

Amerikoje "Priekalą" galima išsirašyti taipgi per "Laisvę"

Dar galima gauti kompletas už 1931-32 metus.

S. Stepanov Vertė D. M. Š.

Ant Banguojančio Amuro

Vaizdelis

Mūšis pačiame įkaitime. Balta-chiniečiai smarkiai šaudo į Sovietų karo laivus ant Amūro upės. Vieno mūsų karo laivo trūko valdymo aparatas. Padėtis pasidarė pavojinga. Balta-chiniečiai dar daugiau padidino ugnį.

Bet pasiryžimas jūreivių ir sugabumas komandierių greitai tą kliūtį prašalino. Draugas Belikas ir vairo valdytojas Turenko po priešo ugnimi pataisė aparatą. Ant kito karo laivo laike mūšio prie kanuolės sprogo tam tikra dalis. Kanuolių veikimo vadas d. Sokolov, pastatydamas pavojun savo gyvastį, greitai tą dalį apmainė kita, ir kanuolė pradėjo veikti.

Technika! Suprantama, technika reikalinga mūšyje. Bet technikos spėka glūdi žmoguje. O kovotojas mūsų ir kapitalistų armijose yra visiškai skirtingas.

Kada laike mūšio nutrūko susisiekimas tarpe chiniečių dviejų labai svarbių punktų, tai jie nusigando ir pasitraukė, bėgo didžiausioje betvarkėje. Kodel taip atsitiko? Todel, kad nupjauta telefono viela jau negalėjo perleisti jų komandieriaus įsakymų. O jų kareiviai nenorėjo ir todel negalėjo atsteigti susisiekimą.

Dar didesne energija ir klasiniu susipratimu atsakė mūsų raudonarmiečiai į priešo provokaciją karui. Tik po vieno mūšio su baltagvardiečiais virš 30 nuošimčių bepartyvių mūsų raudonarmiečių padavė prašymus priimti juos į Komunistų Partiją.

Eidami į mūšį, raudonieji jūreiviai kalbėjo: "Noriu kovoti už Sovietų šalį ir numirti komunistu."

Laivas dreba nuo kanuolių šūvių. Prieš akis—ugnies liežuviai, oras atsiduoda paraku. Kanuolių baubimas labai spaudžia į ausų būbnelius. Štai ir rodosi, kad jie neišlaikys ir sprogs. Pradžioje mūšio kai kurie iš jaunų mūsų jūreivių buvo užsikimšę ausis vata. Bet neprabėgo nei trys minutės, kaip ir tie jūreiviai išmetė vatą: kanuolių baubimas, laivo drebėjimas, oro spaudimas —visa tai jiems pasidarė paprasta. Jie pasidarė tvirtesni, suvaldė savo nervus.

Laike mūšio prie Lachasusu ant vieno mūsų laivo dugno atsirado daug vandens. Mašinistas Lukauskas per keturias valandas stovėjo vandenyje iki kelių. Spėkos jį apleido, bet jis tvirtai laikėsi savo vietoje. Tik kada jį pakeitė kitas mašinistas, Lukauskas padarė du tris žingsnius ir parpuolė. Kodel jis neparpuolė prie vairo? Todel, kad jį palaikė jo įsitikinimas ir supratimas, kokią atsakomybę jis neša prieš darbininkų klasę.

Ir toki faktai yra ne atskiri įvykiai. Raudonieji jūreiviai šioje kovoje parodė didelį pasiryžimą ginti savo klasės laimėjimus. Ir tas jiems sekėsi todel, kad jie buvo tvirtai klasiniai susipratę.

Mūšių laike mūsiškis Amūro laivynukas turėjo atlikti per užšalusią upę kelionę, kuri yra istorinės svarbos. Amūro upė buvo uždengta storu ledu. Didelis šaltis perėmė žmones iki kaulų. Sargai, stovėdami, apšalo ledais. Karo laivai kriokė, drebėjo ir laužėsi per ledus.

"Grūmojo tamsoje pražūtimi,
Kiekviena pėda kreivos upės
Pagatava išlaužti plieno šoną
Arba mina nunešti laivo nosį."

Bet energingu žygiu raudonųjų jūreivių ir sugabių jų komandierių visos kliūtys nugalėtos. Kaip kad istoriniame per ledus žygyje Baltijos jūrų laivyno 1918 metais, kada jūreiviai išvedė karo laivus iš Helsingforso, taip ir 1929 metais raudoni jūreiviai per savo revoliucinį entuziazmą, su pagelba pagerintos karo-jūrų technikos, mokslo ir žinojimo savo pareigų išlupo iš ledų savo karo laivus ir nuvedė juos kovai su priešu.

Tolimųjų Rytų istorija nežino įvykio, kad tuom metu pirmiaus būtų plaukioję laivai Amūro upe: vandens kelias tuom laiku būdavo visai uždarytas. Niekados pirmiau laivai nedrįsdavo tuom laiku plaukti į Amūrą. Bet raudoni jūreiviai padarė žygį. O padarė jį todel, kad to reikalavo darbininkų klasės reikalai, reikalai mūsų šalies kovoje su imperialistais.

(Bus daugiau)

KOMUNISTŲ PARTIJĄ IŠNIEKINTI JIEMS NEPAVYKO

NORWOOD, Mass. — Kovo 19 d. įvyko diskusijos, kurias rengė DLK Keistučio Draugija, kurią dabar vadovauja tautiški sklokininkai, su tikslu išniekinti Komunistų Partijos vietinį veikimą. Į plakatus įdėjo be jokios etikos ignorantiškas temas: "Ko bimbiniai nori iš Keistučio Draugijos ir ar galima darbininkams eiti su bimbine vadovybe?"

Publikos atsilankė apie šimtas. Pirmininkavo Blažys, kuris save visada vadina "socialistu". Atidaro diskusijas, perskaitydamas rengimo komisijos pagamintas taisykles. Drg. J. Galgauskas pareikalauja pakeisti temas; vietoj: "ko bimbiniai nori iš Keistučio Draugijos," turi būti "Ko tuli Draugijos nariai nori iš K. Draugijos?" O antra tema, vietoj "su bimbine vadovybe," turi būti aiškiai pastatyta: "Ar galima darbininkam eiti su Komunistų Partijos vadovybe?"

Galgauskas pareiškė: Jei temų nekeisite, tai komunistai nedalyvaus diskusijose.

Pirmininkas ir diskusijų rengimo komisija griežtai laikosi savo nusistatytų temų ir pradeda diskusijas. Vienas po kitam pakoliojo "bimbinius" ir užbaigė K. Janavičius, sumušdamas visus trejų devynerių sklokiškus "argumentus."

Padaro pertrauką 15 minučių. Tautiški sklokininkai susibėgę tariasi, kad komunistai juos ant juoko laiko, nes nestoja ginti "bimbinių darbų."

Pirmininkas vėl atidaro diskusijas antroj temoj. Drg. J. Grybas reikalauja iš rengimo diskusijų komisijos perkeisti temą, vietoj "bimbizmo," turi būti komunistai arba Komunistų Partijos vadovybė. Jis sako: Mes pilnai sutinkame ginti Komunistų Partijos programą ir veikimą, o ne kokį tai "bimbizmą."

Pirmininkas nusileidžia ir sutinka įdėti žodį komunistai.

Pirmas kalba d. **J. Galgauskas.** Nurodinėja, kad Komunistų Partijos turi vieną kelrodį, tai "Komunistų Manifestą," kuris yra parašytas Karolio Markso ir Engelso. Nurodo, kad Jungtinėse Valstijose yra tik viena Komunistų Partija, kuri vadovauja visose darbininkų kovose prieš kapitalizmą; Komunistų Partija organizuoja bedarbius ir dirbančius darbininkus už įvedimą socialės apdraudos del bedarbių kapitalistų ir valdžios lėšomis. Komunistų Partija organizuoja ir vadovauja darbininkams kovoj prieš algų kapojimą. Komunistų Partija bendrai su Tarptautiniu Darbininkų Apsigynimu išjudino viso pasaulio darbininkus į kovą už paliuosavimą 9 negrų jaunuolių ir T. Mooney. Komunistų Partija gina visus ateivius darbininkus nuo persekiojimo ir išdeportavimo. K. P. veda kovą prieš imperialistinį karą, ir už apgynimą Sovietų Sąjungos, kaipo darbininkų tėvynės. K. P. čia ant vietos Norwoode suorganizavo Bedarbių Tarybą, kuri jau iškovojo keliolikai pavienių ir keletai vedusių šeimynų pašalpą iš miesto valdžios. O visos kitos partijos ne tik nieko nedaro del darbininkų gerovės, bet dar sabotažuoja tą darbą, kurį dirba Komunistų Partija. Todel darbininkams nėra kitos veikimui programos, kaip tik Komunistų Partijos programa.

Kalba **J. Pakarklis** (save stato keleiviniu socialistu, bet dabar dirba del renegato Pruseikos).

Jis niekina visas Komunistų Partijos vadovaujamas kovas čia Amerikoj; taipgi niekina ir Sovietų Sąjungą, būk ten esąs despotizmas ir darbininkai neturį jokios laisvės. "Tai kas, kad Sovietų Sąjungoj pristatė daug fabrikų," šaukia Pakarklis, "ale kad darbininkai neturį ką valgyti." Jis priešingas, kam moterys S. S. eina dirbti, jis priešingas vaikų auklėjimo darželiam Sovietų Sąjungoj.

Kalba d. **Olga Zarubienė.** Ji nurodo republikonų partijos vadų veidmainystes ir apgaudinėjimą darbininkų. O tų republikonų tarpe dalyvauja ir lietuvis vardu M. Shargal's. Republikonai čia suorganizavo keletą šimtų mažų namų savininkų neva į Taksų Mokėjimo Susivienijimą, kurio tikslas neva kova už numažinimą taksų, bet tikrenybėj, tai yra organizacija kovai prieš darbininkus, o už republikonų partijos politikos pravedimą. Zarubienė toliau sako: "Įvyko miesto susirinkimas, kuriame buvo kalbama kaip sumažinti miesto išlaidas. Piliečiai davė įnešimus, kad reikia sumažinti miesto išlaidos, pradedant nuo miesto gaspadoriaus ir kitų didesnių valdininkų algų. Bet Taksų Mokėjimo Susivienijimo pirm. Mr. O'Brien susiriesdamas maldavo nemušti algos miesto gaspadoriui. Bet piliečiai didžiuma vis tiek nubalsavo gaspadoriui algą numažinti."

Toliau Zarubienė sako: "Aš nesu Komunistų Partijos narė, bet aš esu K. Partijos simpatikė ir rėmėja, nes aš matau, kad tik viena Komunistų Partija kovoja už darbininkų reikalus visais frontais. Aš matau, kad Komunistų Partija net organizuoja mažus namų savininkus kovai prieš atidavimą namelių už morgičius (paskolas) arba taksus. Aš nematau jokios kitos partijos, kuri bent ką gerą darytų del darbininkų. Todel aš kviečiu visus darbininkus-kes eiti po Komunistų Partijos vadovybe."

Kalba Mr. **M. Shargals.** Puola bjauriais žodžiais niekinti d. Zarubienės švarią kalbą, kuri buvo del Šargalio peilis po kaklu. Štai Šargalio kalbos argumentai ir žodžiai prieš Zarubienę: "Ta mergelka dar vaikas, ji nieko nesupranta, mes ją iškėlėm, kaip... ant šakių, tai ji dabar mislija, kad kažin kas. Zarubienė mano moteriai pašalpos nenorėjo išmokėti, būdama Keistučio pirmininkė. Ta mergelka, ben drovėj būdama, sykiu su Galgausku, kažin kur pinigus praganė. Grybas 'Laisvėj' negerai šmeižiančiai rašo. Komunistai niekšai, niekas jų neklausykite."

Šargalis šiose diskusijose pasirodė tikru isteriku, nepraustburniu ir be jokio pamato apvagintoju geriausių vietos darbininkų organizacijų darbuotojų—Zarubienės ir Galgausko. Neturėdamas argumentų prieš Zarubienės ir Galgausko kalbas, tas sutvėrimas griebėsi isteriško riksmo.

Kalba **J. Pėža,** kaipo tautiniai - socialistinis pruseikinis. Jis niekina vietines vedamas kovas už bedarbių reikalus. Sako: "maršuoja tokie sukrypę cheis, (?) ir kiti. Atmaršavo apie 40. Kasgi gali klausyti tokių rėkautojų. Į Washingtoną numaršavo tik 300. Kągi čia mes nepiliečiai padarysim. Tegul darbuojasi piliečiai, jie turi teisę."

(Tąsa 5-tam pusl.)

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

NEWARK, N. J.

Sietyno Choro mėnesinis susirinkimas įvyks kovo (March) 27 d., pirmadienį, 180 New York, Ave. Visi draugai ir draugės turite būtinai dalyvauti punktuališkai 7:30 val. Labai daug reikalų susikuopė ir turime rimtai apsvarstyti. Kaip tai: koncerto, dainų ir visos eilės kitų svarbių neatidėliotinų darbų apdirbti.

Choro Komitetas.
(71-72)

RIVERSIDE, N. J.

ALDLD 142 kuopa rengia vakarienę ir balių, kuris įvyks subatos vakare, 29 d. balandžio, 6:30 val., toj pačioj vietoj kur buvo pereita vakarienė, Cinnaminsor Ave., Parry, N. J., prie Fire House, viena mailė nuo Palmyra, du blokai nuo Burlington Pike. Pelnas skiriamas politiniam kaliniam. Kviečiame visos apielinkės publiką dalyvauti šiame parengime. Bus gera vakarienė, kas nepribūsite vėliau gailėsitės. Įžanga 50 centų ypatai. (72-73)

SO. BOSTON, MASS.

TDA 21 kuopos, lietuvių sekcijos susirinkimas įvyks pirmadienį, 27 d. kovo, 8 val. vakare, po numeriu 376 Broadway. Visi nariai privalo dalyvauti ir atsivesti naujų narių.

Sekr.

WORCESTER, MASS.

T.D. Apsigynimo 13 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks antradienį, kovo (March) 28 d. ant 29 Endicott St. kaip 7:30 val. vakare. Visi nepamirškite dalyvauti ant šio svarbaus susirinkimo.

Fin. Sekr.
(72-73)

PER "LAISVĘ" GALITE ĮSIGYTI REMINGTON TYPEWRITERS

"Laisvė" gali pristatyti jums į namus šių metų, vėliausio išdirbimo, su naujais patobulinimais

TYPEWRITERIUS—RAŠOMAS MAŠINĖLES

Portable mašina, tik šį rudenį patobulinta su naujais parankumais prietaisais dabar galima ją įsigyti per "Laisvę."

KAINA $60.00

Didelė Nuolaida "Laisvės" Skaitytojams

Labai svarbu mokinant vaikus duoti jiems moderniškas mašinas. Nes ant senų mašinų yra skirtingi "keyboards" ir tas gadina darbo sistemą. Įpratus vienaip, vėliau sunku persilaužti kitais, ant naujos sistemos "keyboardo."

RAŠYKITE: "LAISVĖ"
427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Trijų Veiksmų Darbininkiška Operetė

"ALKIS"

Stato Scenoje Wilkes Barre Aidą Choras

Pėtnyčioje, 31 d. Kovo-March, 1933

Couhghlis High School, 72 N. Washington St.

PRADŽIA 7:30 VAL. VAKARE ĮŽANGA 50c. IR 75c. YPATAI, VAIKAMS 25c.

Wilkes-Barre Aido Choro vėliausias paveikslas, kuriam mokytojauja Darata Zdaniūtė

DRAUGAI! Alkis yra alegoriška operetė, perstato darbininkų darbo sąlygas fabrikuose, jų ekonominius trūkumus ir kovas už pasiliuosavimą iš kapitalistinės vergijos. Iš antros pusės ji perstato kapitalistų lėbavimus, girtuoklybę ir žiaurumus linkui darbininkų klasės. Parodo, kaip teismai neteisingai mirtim baudžia darbininkus. Alkis yra naujovinė operetė, tiekianti darbininkišką apšvietą. Yra puikių dainų, kurias atlieka solistai, duetai ir visas choras. O Aido Choras jau nuo senai yra atsižymėjęs puikių dainavimu ir geru lošimu. Iš Aido Choro narių yra gerai išsilavinusių aktorių, tat šią operetę jie perstatys pilnai tinkamai.

Skaitlingai atsilankykite pamatyti tą svarbų veikalą.

Kviečia Bendras Komitetas.

VIETINĖS ŽINIOS

30,000 Demonstravo prieš Fašizmą

Minia, Grūmodama Hitleriečiams, Reikalavo Paliuosuoti Darbininkų Klasės Vadus

NEW YORK. — Kovo 25 d. trisdešimts tūkstančių darbininkų susirinko į protesto demonstraciją prie South ir Whitehall gatvių. Keletas kalbėtojų pasakė liepsningas prakalbas, pasmerkdami fašistų šėlimą Vokietijoj. Iš ten minia susirikiavus numaršavo prie Vokietijos konsulato, kampas Washington ir Battery St. Demonstrantai, rankas iškėlę, grąsindami fašistam, reikalavo paliuosuoti darbininkų vadus: Thaelmann, Torgler ir kitus.

Nuo demonstrantų buvo pasiųsta delegacija į konsulo raštinę, kur įteikė protestą prieš kruvinąjį Hitlerio valdžios terorą.

Virš tūkstantinės minios galvų iškabos mirgėjo ore su užrašais: "Šalin teroras prieš darbininkų klasę," "Lai gyvuoja Vokietijos Komunistų Partija," "Šalin persekiojimai tautinių mažumų žmonių!".

Delegacija, sugrįžus iš konsulo raštinės, pareiškė, kad protestas įteikta, bet kova su tuo nesibaigia. Darbininkai turi išplėtoti masinį judėjimą, idant atmušti žvėrišką terorą, kuris vedamas fašistų prieš darbo žmones.

Demonstracija nuo Vokietijos konsulo patraukė gatvėmis į Union Aikštę, kur buvo sakoma prakalbos apie fašistų kruvinus darbus.

Viena Naktis Miesto Prieglaudoj Su Bedarbiais

Turbūt, vienas iš svarbiausių uždavinių buvo man užduotas atlikti, kaipo mokiniui Brooklyno korespondentų mokyklėlės—tai patirti, kaip New Yorko miesto prieglaudose bedarbiai nakvinami ir maitinami. Ir aš dar pirmą kartą turėjau tokius patyrimus aprašyti. Bet, nežiūrint visko, aš pasistengiau užduotį atlikti.

Vasario 3 d. 7:30 val. vakare leidausi New Yorkan. Nuvažiavęs, paskui einu East 25-ta gatve ir dairausi, kur yra tas miestinių prieglaudų namas, kur bedarbiai gauna pernakvoti. Ties Bowery sutinku iš veido atrodantį vargo pakąstą žmogų. Tariau sau, na, paklausiu jo. Kaip tik ir pataikiau ant bedarbio. Jis, ranką ištiesdamas, parodė, o aš tariau ačiu ir skubinausi prie to namo.

Namas gana didelis, platus; atrodo, kad pirmiau buvo kokis sandėlis, o dabar perdirbtas į bedarbių prieglaudą. O tų vargšų bedarbių eilių eilės apgulę apie namą ir pilnutėlis koridorius. Aš, kaip naujokas, persigrūdau per jų eiles prie langelio, už kurio stovėjo raukšlėtu veidu, pakarusiais žandais tikras amerikonas.

Kada aš jo užklausiau, ar turi man nakvynę, jis nuspjovė "čiulę," ir trumpai atsakė, "yes, mister." Toliaus tas ponas ėmė klausinėti mane iš pat panagių: ar esu vedęs, ar senai šiame mieste gyvenu, ar dirbu, kada nustojau darbo, ir taip toliaus—įvairūs paklausimai, kurių neapsimoka ir minėti.

Po tokio egzamino pasirašiau po klausimais. Tada davė man kortelę ir su ja pasiuntė į virtuvę gaut vakarienės. Priėjus prie virėjo, tas pripylė lėkštę "klem čauder" sriubos ir davė du šmotelius baltos duonos. Nusinešiau prie stalo ir mėginau ragauti, bet jokiu būdu nesirijo. Sriubos skonis buvo toks, lyg kad būtų molis išvirtas, o ne "klem čauder." Bet kada aš nuėjau gaut puoduką kavos, tai kitas bedarbis tą mano paliktą viralą gardžiai sriuobė ir man ačiavo, kad aš jam palikau.

Su kavo irgi tas pat: juoda, kaip smala, o paragavus tai dvokia, lyg vanduo nuo cigaretų. Kaip tie žmonės maitinami, tai misterija, kad jie nuo tokio maisto nenukrinta (daugelis apserga.—**Red.**).

Po vakarienei, kaipo naujokas, paklausiau šalimai stovinčio: o kur jūs čia einate gulti? Jis atsakė: Nagi, va čia augštyn; ten yra lovelės.

Iš jo akcento pasirodė, kad ateivys; pasiteiravęs patyriau, kad lenkas. Žmogus neatrodo senas, bet nuo suvargimo jau žilas. Jis bedarbis jau virš metai laiko, iš amato—dailydė. O juk dailydės kada tai gerai uždirbdavo. Menko mokslo dailydė imdavo 12 dolerių į dieną. Dabar tas pats dailydė bedarbių eilėse—sunykęs, susikrimtęs.

Pradėjau šnekučiuodamas nurodinėti, kad Amerikoje velniava. Jis irgi pritarė, bet kada priminiau reikalą visiems bedarbiams organizuotis, tai žmogus pastatė akis, giliai į mane pažiūrėjo ir pridūrė: Būtų gerai, bet kad nėra kam pradėti.

Mums besikalbant, štai ir trečias atsiranda, kuris rusiškai kalba. Kada man rusiškai kalbėt nevyksta, aš pasigiriu, kad esu lietuvys. Jis, lyg pradžiugęs, atsako: Aš irgi lietuvys.

Mums besikalbant, štai sudzirzgė skambutis, kas reiškia: visiems bedarbiams reikia eiti gulti.

Užlipame viršun. Lovelės—it laive, viena virš kitos sustatytos. Nors dieną čia niekas negulėjo, bet pokas neskanus; dvokia lyg arklydėje. Lovelės geležinės, matrasas kietas, užklodalas ir nekokis. O nakties laikui tas bedarbių miegamasis kambarys neapšildomas. Todel šalta kaip lauke. Ne vienas iš bedarbių per miegus nuo šalčio kalena dantis. Toks miestas, kaip New Yorks, kuriame visokie grafteriai it inkstai taukuose voliojasi, o bedarbiai, kurie pirmiau jiems milionus dolerių sukrovė, dabar čia sunykę, suvargę ir tokioj prieglaudoj, kur nėra nei žmoniškai atsigulti.

Draugai darbininkai, laikas susiprasti ir bendrai kovoti už socialę apdraudą ne tik bedarbiams, bet ir dirbantiems, nes kuris šiandie dar dirba, rytoj gali būt jau bedarbių eilėse. Laikas pagalvoti, kas laukia Amerikos darbininką ir ristis po Komunistų Partijos vadovybe ir po jos vėliava kovoti už bedarbių apdraudą lėšomis kapitalistų ir valstybės, o kitaip tai milionus Amerikos darbininkų laukia badu išmirimas.

Koresp. Mokinys **M. N.**

Komunistų Partiją Išniekinti Jiems Nepavyko

(Pabaiga nuo 4 pusl.)

Persimeta į Sovietų Sąjungą ir sako: "Komunistų valdomoj Rusijoj nėra visuotino balsavimo. Ten darbininkai neturi jokių teisių; ten neturi ką valgyt, valgo iš vieno puodo miežinę košę, biskį žuvies. Vasarą daržovių biskį gauna, guli daug vienam kambaryj. Aš nenorėčiau kur kampe susirietęs gulėti. Todel negalima su komunistais — bimbiniais kartu darbuotis."

Kalba **J. Grybas:** "Matot, draugai ir draugės, temą buvo pasistatę, ar galima eiti darbininkams su bimbine vadovybe, norėdami pasirodyti, kad jie nepriešingi Komunistų Partijai, o tik priešingi 'bimbizmui.' Bet bediskusuojant išsivilko pilnoj nuogybėj ne tik prieš Komunistų Partiją, bet ir prieš Sovietų Sąjungą, pasaulio darbininkų tėvynę. Mūsų oponentai, matyt, yra prisigėrę buržuazinių nuodų iš kapitalistinių geltonlapių ir lygiai burnoja prieš komunistinį judėjimą čia ant vietos, taip ir prieš Sovietų Sąjungą. Čia man tenka nurodyti, kokia Sovietų Sąjungoj yra valdžios forma, kaip balsavimus atlieka ir kas turi teisę balsavimuos dalyvauti. Darbininkai yra pilni savo reikalų tvarkytojai. Sovietų Sąjungos darbininkai skaitlingai organizuoti į profesines sąjungas (unijas). Jie turi dirbtuvių komitetus, kuriuos patys darbininkai išsirenka ir patys svarsto ir gerina savo gyvenimo sąlygas. Netiesa, kad Sovietų Sąjungos darbininkai badauja. Jei trūks ta kokio maisto, tai yra tam tikrų svarbių priežasčių. Sovietų Sąjungos darbininkai yra apdrausti senatvėj, gauna užlaikymą laike ligos, ir visas progas gydymos veltui. Darbininkai gauna atostogas su apmokėjimu. Moterys gauna du mėnesiu prieš gimdymą ir du mėnesius po gimdymo pilnai apmokamas vakacijas. Kasdieninis Sovietų Sąjungos darbininkų gyvenimas eina geryn ir geryn. Sovietų Sąjungos darbininkų rytojaus gyvenimas yra šviesus. O ką mes matome kapitalistiniam pasaulyj? Desėtkus milionų darbininkų-kių bedarbių eilėse, milionams jau žiūri bado šmėkla į akis. Dar dirbančiųjų darbo sąlygos yra blogiamos ir bloginamos. Ar bent kuri kita partija rūpinas tų milionų vargstančiųjų reikalais? Ne, nesirūpina. Tik Komunistų Partija darbuojasi suorganizuoti darbininkus kovai už pagerinimą darbininkams būklės šiandieniniame gyvenime, ir už galutiną darbininkų klasės pasiliuosavimą. Todel darbininkams nėra kito kelio ir kitos programos, kaip tik eiti Komunistų Partijos kovos keliu. Tai vienatinė darbininkams išeitis iš badavimo padėties."

Kalba **P. Kručas** (turintis noro kitų iškovotu triūsu pasinaudoti, dėl to ir į Sovietų Sąjungą bėgo užimti komisaro vietą, bet tos vietos negavęs, pardūmė atgal ir pamiegojęs per apie 10 metų užpečkyj, dabar išlindęs stengiasi visaip komunistinį judėjimą juodinti). Jis sako: "Komunistai (bimbiniai) partiją nupuldė nariais, žmones apgaudinėja, aukas rinkdami del Lietuvos baduolių. Bimbiniai neduoda laisvės niekam; Pruseikos prakalbose staugia, Butkų apie Chicagą vaikos. Dabar revoliucinio judėjimo nėra, tai nereikia nieko nei veikti. Tik kvailiai mato dabar revoliucinį judėjimą. 'Laisvė' agituoja prieš smulkius namų savininkus, kad rendų nemokėtų."

Tai Kručiuko "argumentai" prieš komunistus. Jam buvo tinkamai atsakinėta į jo nesąmones. Ypatingai ir nachališkai iš piršto išlaužęs prisimygęs tauškia, būk "Laisvė" agituojanti prieš smulkius namų savininkus. "Laisvė" atkartotinai šaukia smulkius namų savin. organizuotis ir sykiu su Bedarbių Tarybomis kovoti už paliuosavimą nuo taksų mokėjimo, nuo paskolų bankams mokėjimo ir už bedarbiam randų apmokėjimą iš valdžios ir kapitalistų iždų. O Kručas klausimą apverčia augštyn kojom ir aiškina daiyką taip, kad sukelti smulkius namų savininkėlius prieš "Laisvę."

Kalba **V. Grinkevičius** (prastai pasižymėjęs Ridvello streike, keleivinis socialistas). Jis sako: "Man atrodo, kad su komunistais (bimbiniais) negalima bendrai eiti, nes kaip aš važinėjau Lietuvoj, tai man pasitaikė važiuoti su žydų rabinu, kuris buvo pabėgęs iš Sovietų Rusijos. Tai tas suvargęs žydelis rabinas pasakojo, kad baltos duonos nėra, kad reikia valgyt iš vieno bliūdo ir kokiai 50 žmonių su vienu šaukštu, tai užima visą dieną, kol pavalgo. Ir tas rabinas pasakė, kad viskas Rusijoj negerai. Todel su komunistais negalima eiti, nes čia Amerikoj tokios tvarkos niekas nenorės." O tai bent argumentas prieš komunistus ir prieš Sovietų Sąjungą! Žydų rabinui, tam dykaduoniui, nepatiko Sovietų Sąjungos valdžia ir tvarka, nes, mat, dabar tas rabinas jau negali iš žmonių mulkinimo gyvenimą sau daryti, turi susirasti naudingą darbą visai žmonijai ir užsidirbti sau pragyvenimą. O rabinas, aišku, pripratęs per gyvenimą kitų triūsu naudotis, nenori dirbti naudingo darbo, tai išvažiavo į Lietuvą sau durnių jieškoti, kurie jam pragyvenimą uždirbtų. Aišku, kad rabinas negirs Sovietų valdžios, bet susiriesdamas ją keiks, kaip ir bile kuris kitas parazitas. Sunku būtų surasti kitą tokį Grinkevičių, kuris taip įsitikėtų į rabiną.

Kalba **A. K. Neviackas:** "Aš nepriklausau jokiai partijai. Aš esu bepartyvis, bet ir aš noriu pareikšti savo nuomonę, kaip man atrodo šios diskusijos. Man atrodo gana keista, kad žmonės, kurie kritikuoja komunistus ir jų veikimą, kad yra negeras, nieko konstruktyvaus nepasiūlo. Man rodos, vietoj kritikuojamo veikimo ir komunistų programos, turėtų nurodyti savo veikimą ir savo programą, kaipo geresnį už komunistų. Bet kritikai to nepadaro, tik puola komunistus, o patys nei partijos jokios atstovauja, neigi nieko kito neduoda geresnio. Tai atrodo labai durnai. Aš irgi nesutinku su komunistais kai kuriais klausimais, bet aš ir neniekinu jų. Taipgi aš nesutinku su Bimbos prakalbos nekuriom išvadom, kurią Bimba čia ne persenai sakė."

Kalba **Blažys** (visada save vadina "socialistu"). Jis sako: "Mes nepriešingi Komunistų Partijos veikimui, bet mes priešingi 'bimbinių' veikimui. O kad mes dabar neišdėstom savo programos, tai dar mes jos neturime. Ateikite nedėlioj ant prakalbų, tai Butkus iš Brooklyno išdėstys mūsų programą."

O kurgi dingo Socialistų Partijos programa? Juk Blažys visuomet save stataisi socialistu, o dabar lauki Butkaus atvežant programą. Keista.

Toliaus Blažys tęsia: "Bimbiniai komunistai su savo bedarbiais apgaudinėja žmones. Mačiau, kaip vedė vieną moterį finę reikalauti iš miesto pašalpos. Tai ta finė buvo apiplyšusi ir suvargus. Kitą sykį mačiau tą pačią finę ant bedarbių prakalbų. Lauke pardavinėjo "Daily Worker." Irgi buvo apdriskus. Bet subatoj susitikau ant gatvės tą pačią finę, tai, brat, įsirėdžius, kaip milionierka. O mat prašo pašalpos. Tai apgaudinėjimas. Del to su komunistais bimbiniais negalime eiti."

Kalba **J. Kaspar.** Užvažiuoja Hooverio agentui šargaliui gerai per politinį kalnierių ir kitiems, kurie tik moka niekinti tuos, kurie veikia darbininkų judėjime, o patys nei piršto nepakrutina.

"Tai kokią gi teisę turite niekinti komunistinį judėjimą?" Klausia jis.

Kalba d. **N. Grybienė:** "Aš dalyvauju ant vietos Bedarbių Tarybos veikime ir matau, kokias pasekmes duoda organizuotas veikimas. Jau mes išreikalavome keletai bedarbių pašalpos iš miesto, kuriem pavieniai nuėjus prašyti miestas nedavė, Bedarbių Taryba iškovojo. Blažys sako, jis matęs tulą finę darbininkę gražiai pasirėdžiusią, ir kuriai buvo reikalauta pašalpos, ir išreikalauta. Tai jeigu žmogus turi geresnius drabužius iš seniaus, tai, palei Blažio nuomonę, negalima pašalpos reikalauti. Blažys turi žinoti, kad drabužio nepavalgysi, nežiūrint, kaip jis gražiai atrodytų. Darbininkai, visi vienykimės į Bedarbių Tarybą ir kovokime už bedarbiam pašalpą."

Drg. **F. Mačėnas** gerai ir nuosekliai kritikavo darbininkiško judėjimo priešus.

Drg. S. Zenis irgi kritikavo visą bloką priešų.

Aš čia pažymėjau visų kalbos branduolį, ne žodis žodin.

Abelnai imant, diskusij. buvo silpnos iš komunistinio judėjimo priešų pusės. Buvo daugiau tuščių žodžių ir ypatiškai nachališko puolimo.

Reikalinga daugiau diskusijų įvairiais klausimais. Tai proga kiekvienam ir kiekvienai pralavinti iškalbingumą ir praplėsti žinojimą.

Publika, galima sakyti, užsilaikė ramiai.

J. Grybas.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "LAISVĘ"

Drg. Karosienė Kalbės Sekamose Vietose Pittsburgho Apielinkėje

Kovo 28, 40 McAdam Ave., Washington, Pa. Pradžia 7:30 val. vakare.

Kovo 29, APLA 3 kuopos svetainėje, Carnegie, Pa. Pradžia 7:30 val. vakare.

Kovo 30, Mc Kees Rocks, Pa.

Kovo 31, Liet. Sūnų Draugijos svetainėje, 818 Belmont Ave., N. S. Pittsburgh, Pa. Pradžia 7:30 val. vakare.

Bal. 1, Liet. Sūnų Draugijos svetainėje, 110 State St., Wilmerding, Pa. Pradžia 2 val. po pietų.

Bal. 1, Liet. Mokslo Draugijos svet., 142 Orr St., Pittsburgh, Pa. Pradžia 8 val. vakare.

Bal. 2, Mainierių Unijos svetainėj, New Eagle, Pa. Pradžia 2 val. po pietų.

Bal. 2, Lietuvių Kliubo svetainėj, 156 E. Duquesne Ave., Duquesne, Pa. Pradžia 8 val. vakare.

Bal. 3, APLA 9 kuopos svetainėj, New Kensington, Pa. Pradžia 7:30 val. vakare.

Bal. 4, Wandergrift, Pa.

PHILADELPHIA, PA.
Sovietų Mineralinių Vandenų
NARZAN IR BORJOM
Dabar galima gauti pas
J. GEGŽNĄ
412 W. Susquehanna Ave.
Taipgi pas ji galima gauti ir Sovietų žuvų. Tai puikiausios rūšies kenuotos žuvys.

Sovietų Žuvys
Puikiausios rūšies kenuotų Sovietų žuvų galima gauti per "Laisvę." Yra 5 rūšių. Po 15, 18, 20 ir 22 centus kenukas.
Gera nuolaida krautuvėms, kurios ims po 50 kenų vienos rūšies. Duodame ir po mažiau, bet brangiau kainuoja.
Norintieji naudotis Sovietų produktais, tuojaus klauskite informacijų sekančių antrašu:
"LAISVĖ"
427 Lorimer St.,
Brooklyn, N. Y.

Sergančių Vyrų ir Moterų Chroniškos Ligos Gydomos

Šiandien ateikite delei savo sveikatos ištyrimo, o jums bus išaiškinta, kaip jūs fiziškai stovite.
Odos Nušašimai, Nervų Ligos, Abelnas Silpnumas, Skilvio, Žarnų ir Mėšlažarnės Ligos, Nervų įdegimas bei Reumatiški Nesveikumai.
Kvėpuojamųjų Kanalų ir Kitos ligos yra sekmingai gydomos naujoviškais, moksliškais būdais.
X-Spinduliai, Kraujo Ištyrimai, Laboratoriniai Tyrimai, Serumų bei Čiepų Išmirkštimai.
Prieinama Kaina
Sąlygos pagal jūsų išgalę
Ištyrimas ir Patarimas Veltui
Kalbame lietuviškai
DR. ZINS
110 EAST 16th ST. N. Y.
Tarp 4th Ave. ir Irving Place
Įsisteigęs 25 metai
Valandos—9 AM. iki 8 PM.; o Sekmadieniais 9 AM. iki 4 PM

SKAITYK LAISVE IR KITIEMS UŽRAŠYK

BEEFSTEAK PARĖS KIEKVIENĄ SEREDĄ, PETNYČIĄ IR SUBATĄ
DUODA CLUB RIV-VIEW AND CABARET
Antrašas, 44 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tarpe Kent ir Wythe Avenue
VALGIAI, PROGRAMA IR ŠOKIAI YRA KIEKVIENĄ VAKARĄ
Įžanga Veltui Atdara per Naktį

TELEFONAS Pulaski 5-1090 ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ
NAUJAUSIOS MADOS
Rusiška PIRTIS Turkiška
Flushing Russian and Turkish Baths, Inc.
M. TEITELBAUM, Manadžeris
ĮŽANGA DIENĄ IR NAKTĮ 50c SUBATOS VAK. 75c
Antroj klasėj lašais išsimaudymas ir miegojimas per visą naktį ant trečiu luhu, oringam kambary—35c
Naujai perdirbta Rusiškai-Turkiška Pirtis su moderniškais pagerinimais. Įtaisyta didelis plaukimui prūdas su šviežiu vandeniu. Lapuotos vantos išsipėrimui veltui! MOTERIMS PANEDĖLIAIS IR UTARNINKAIS, nuo 10 valandos dieną iki 12 val. vakare. Trys gariniai kambariai delei išsipėrimo: Rusiškas, Turkiškas ir garo vanojimosi kambarys. Taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.

29-31 Morrell St., tarpe Cook ir Deveboise Streets
TIES BROADWAY IR FLUSHING AVENUE, BROOKLYN, N. Y.
KELRODIS: B. M. T. eleveiteriu, išlipt ant Flushing Ave. stoties. B. M. T. subway—išlipt ant Montrose Ave. stoties: visais Broadway karais—išlipt ant Flushing Ave.

H. Belsky Tel STagg 2-3487 H. Housenbold
PResident 3-5341 MInnesota 9-7222
Empire Cornice & Roofing Co.
CORNICES AND SKYLIGHTS

DENGIAME VISOKIUS STOGUS
Atliekame išpjaustymus šviesai ir orui ir darome švininius ir kitokius šaltkalvystės darbus
87 UNION AVENUE BROOKLYN, N. Y.
Near So. 2nd Street

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius
Pennsylvania ir New Jersey valstijose
Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs sekančiu antrašu:
1439 South 2nd Street
PHILADELPHIA, PA.
Telefonai: Bell—Oregon 6136
Keystone—Main 1417

Vietinės Žinios

Hotel Commodore Darbininkai Laimėjo Streiką

Hotel Commodore darbininkai apie porą savaičių atgal paskelbė streiką. Streikavo restauranto ir skalbyklos darbininkai. Praėjusį šeštadienį viešbučio manadžerius laikė konferenciją su streikuojančių darbininkų atstovais ir sutiko nekapoti darbininkam algas, nediskriminuoti streikierius ir duoti geresnį valgį darbininkams. Streiką vedė Food Workers' Industrial Union.

Tai yra didelis laimėjimas viešbučio darbininkams.

Centralbrooklyniečiai Remia Darbininkų Spaudą

Kiek laiko atgal čionai pasimirė Stančaitis. Jis, jo žmona ir dukrelė visuomet su darbininkų judėjimu. Draugė Stančaitienė ir šiose sunkiose gyvenimo dienose suprato reikalą remti darbininkų spaudą ir aukavo $3.00 "Laisvei." Tai pavyzdingas drg. Stančaitienės žingsnis.

ALDLD 24 kp. irgi aukavo dienraščio stiprinimui $3.20. Vadinasi, centralbrooklyniečiai neužmiršta savo spaudos ir gausiai ją paremia.

Bedarbės Motinos Priverstos Vaikus Gimdyti Išmatų Vietose

Sakoma, kad Pirmutinė Mergaitė Gimė "Hoover City," Red Hook Dumpoj

Išmesti iš namų bedarbiai apsigyvena dumpose, Hooverville ir kitokiais vardais pavadintuose bedarbių miesteliuose, kurių visur pilna. Benamiai, suvargę bedarbiai pasistato šėtras išmatų vietose, maistą susirenka iš išmatų bei nuo labdarybės įstaigų ir taip gyvena. Tokių bedarbių miestelių, subudavotų iš šėtrų yra prie kiekvieno didesnio miesto Jungtinėse Valstijose.

Kovo 19 d. naktį, bedarbių šeimyną Ramos, kuri gyvena šėtroj numeris 67, Red Hook, Brooklyne, aplankė gandras. Šėtra visai prasta. Moteris nesveikavo iš vakaro, bet sekmadienio rytą ji visai susirgo. Ketvirtą valandą moteris pareiškė vyrui, kad "jau dabar laikas." Nieko nėra šėtroj. Net ir šilto vandenio nė lašo. Vaikai sukilo. Vyras pridengė savo švarku moterį, begimdančią kūdikį. Vaikai mažiukai. Jie sukilę pradėjo interesuotis, kas atsitiko su motina, kad ji vaitoja. Tėvas išvijo vaikus lauk sakydamas, kad griekas mažiem vaikam matyti, kaip gema kūdikis.

Vaikučiai išbėgo lauk. O čia lietus su sniegu pila! Visur tamsu ir šalta. Didesnis vaikutis nubėgo pas kitą šeimyną į Gorskių šėtrą prašyti, kad leistų sušilti. Gorskienei vaikai papasakojo, kad jų mama serga. Pribuvo ir daugiau dumpų gyventojų. Visi sujudę, persigandę, bet nieko negali padėti moterei.

Pora bedarbių, dumpų gyventojų, patraukė į miesto gatves ieškoti pagalbos. Po kiek laiko, klaidžiojimo po gatves, surado policistą, kuris pašaukė ambulansą, kad paimtų motiną su kūdikiu iš dumpų į ligonbutį.

Motina su mergaite atvežta į ligonbutį, ir kiek atsilsėjus ir gavus užkąsti, prabilo: "O, kaip čia šilta. Kiek daug gero ir skanaus maisto jūs turite."

Ramosienė sako, kad ji savo dukrelei vardą duos Hoover City.

Čionai tik viena drama iš šimtų, kurios pasikartoja kas dieną Jungtinėse Valstijose.

Tai puikiausias pavyzdys buržuazinės civilizacijos, kaip kapitalistinėj tvarkoj aprūpinamos motinos.

Paimkime kitą pusę paveikslo. Tik keletas mylių nuo tos vietos, kur gimė Ramosienės dukrelė, puikiausi apartmentai stovi tušti ir juose niekas negyvena. Maisto neįmanomos daugybės sankrovose, o čia, kitoj pusėj, išalkę vaikai; motinos ir kūdikius gimdo purvuose, atnešą pasauliui naują gyvybę.

Kiekvieno darbo žmogaus ir bedarbio krūtinėj turėtų suliepsnoti neapykanta prieš tokią sistemą, kur tūkstančiai pastumti į dumpas ir bado nasrus. O taip yra tik todel, kad saujalė parazitų galėtų gyventi didžiausiame perteklių. Negali rastis toks bedarbis ir sveikai protaujantis, kad jam nesimestų mintis į galvą, kad reikia ieškoti išeities iš šios nuožmios sistemos. Tąją išeitį rodo Komunistų Partija. Tai kelias per susiorganizavimą į Bedarbių Tarybas, į revoliucines unijas ir į savo klasės Partiją. Tik stodami į kovą prieš išnaudotojus galėsime pagerinti savo būklę ir nusikratyti išnaudotojų jungo.

Bedarbiai neturi laukti nei vieną dieną. Mes turime organizuotis ir kovoti už žmonišką ūmią bedarbiams pašalpą, ir bedarbių apdraudą valdžios ir turčių lėšomis.

Bedarbis.

2,000 Demonstravo prieš Imperializmą

Praėjusį penktadienį, laivų "Leviathan," atvažiavo Japonijos imperialistų diplomatas Matsuoka, jų buvęs atstovas Tautų Lygoj. Priešimperialistinė Lyga surengė protesto demonstraciją prie uosto, kur Matsuoka išlipo iš laivo tartis su Amerikos imperialistais apie Chinijos rinkų pasidalinimą ir kitus imperialistų planus Tolimuose Rytuose.

2,000 New Yorko darbininkų susirinko pareikšti griežtą protestą prieš imperialistus. William Simon, sekretorius Priešimperialistinės Lygos, pasilipęs ant prekinio traukinio vagono, sakė prakalbą. Policija jį nutraukė, sumušė ir areštavo.

Areštavo Skalbėjų Unijos Vadą

Praeitą šeštadienį areštavo Sam Berlandą, prezidentą Laundry Workers' Industrial Union, ir reikalauja $10,000 kaucijos.

Skalbėjai pagrečiuj laimėjo keletą streikų. Streikas dar tebeeina Pretty Laundry. Darbininkai laikosi vienybėj. Bosai šoka terorizuoti streiko vadus, kad sulaužyti streiką. Tačiaus jiem tas nepasiseks.

Prelekcija Apie Sovietų Sąjungos Teatrus

Profesorius Dana praėjusį penktad. davė plačią prelekciją apie Sovietų Sąjungos teatrus. Jis pradėjo savo kalbą su sekamais pareiškimais:

"Aš tik sugrįžau iš salies, kur buvau labai pageidaujamas, bet nereikalingas." (Čia profesorius turėjo omenyje, kad jau ten darbininkai turi galią savo rankose ir revoliucinės spėkos ne tiek daug reikalingos, kaip kapitalistinėse šalyse). Toliau jis tęsė:

"Parvažiavus į čia aš esu labai reikalingas, bet nepageidaujamas."

"Atvažiavau iš salies, kur sako, kad maistas prastas, bet jis man labai tiko. O dabar randuosi, kur maisto labai daug, bet jo alkani negali gauti. Jūs skaitote laikraščiuos, kad būk Sovietų Sąjungoj žmonės labai prisiveržę diržus, bet mes esame šalyje, kur palaidi diržai, tačiaus milionai neturi ką veržti, net ir diržų neturi. Dar pasakysiu apie viršprodukciją. Kalba, kad Sovietuose nėra viršprodukcijos, bet ten nėra bedarbių ir niekas perilgai nedirba. Gi čionai visko perdaug pridirbta. Vieni perilgai dirba, o kiti visai darbo neturi ir priversti gyventi "dumpose" ir maitintis išmatoms."

Padaręs šiuos pareiškimus, profesorius Dana pradėjo rodyti iliustruotus paveikslus ir dėstyti apie Sovietų Sąjungos teatrus ir jų reikšmę kultūrinėj revoliucijoj.

Jis atžymėjo, kad nėra kitos šalies, kur taip labai būtų įvertinta dailė, teatrai ir judžiai, kaip kad Sovietuose. Jis įrodinėjo, kad ten teatras suristas su kasdieniniu žmonių gyvenimu, ir scenoj perstatoma šalies ekonominis persibudavojimas. Jis nurodinėjo, kad Sovietuose perstatoma daug ir senesnių veikalų—Shakespearo, Šillerio, Gogolio, Tolstojaus ir kitų. Bet niekur pasaulyj taip vaizdžiai, taip naturaliai tuose veikaluose charakteriai neperstatomi, kaip kad Sovietuose.

Jis atrėmė Duranty rašymus, kad darbininkų šalyje būk nėra baletų ir scenoj nepasirodo ryškumo. Dana pareiškė: kuomet Sovietuose vis daugiau naujų teatrų atidaroma, vis nauji artistai išeina ant scenos, tai kapitalistinėse šalyse ir čia New Yorke daug teatrų užsidarę, ir artistai beduonių eilėse atsidūrę.

Žmonių prelekcijoj buvo nemažas būrys. Priimta rezoliucija reikalaujant, kad Amerika pripažintų Sovietų Sąjungą, ir parduota nemažai literatūros.

Rep.

Mažiau Parduodama Prekių

NEW YORK. — Patiektos atskaitos už vasario mėnesį šių metų 20 didelių kompanijų, kurios turi krautuves įvairiuose miestuose, rodo didelį prekių pardavimų sumažėjimą. "Chain Store Age" rašo, kad "vasario mėnesyj dvidešimts įvairių kompanijų mažiau darė biznio penkiais nuošimčiais."

Mes negalime paleisti iš atminties to fakto, kad didžiųjų kompanijų krautuvės išsilaiko krizio metu, kai privatinės krautuvės bankrūtija.

Palyginant kompaničnas krautuves su 1929 metais, tai jos darė biznio 1933 m. sausio mėnesyj 80 nuošimčių, o vasario mėnesyj jau tik 75 nuošimčius. Biznis smunka visais kraštais, o dar vis randasi žmonių, kurie mano, kad Rooseveltas padidins pramonę ir prekybą.

Skelbia, kad į Bankus Sugrįžę Daug Aukso

Paskelbus bankų šventadienius, Rooseveltas išleido patvarkymą, kad nevalia auksą išvežti į užsienius ir taip pat, kad kurie laikys namie, tai bus skaudžiai baudžiami. Pasekmėj šių griežtų žygių, būk daug aukso buvę grąžinta į Federal Reserve bankus. Per savaitę laiko esą susikaupę tik vien New Yorke $56,-535,000.

400 Bravorų Paleista Darban, Valdininkai Gaus Dideles Algas

Kapitalistų laikraščiai dideliais antgalviai deda žinias į laikraščius, kad bravorai pradėję dirbti net sienos braška, ir mielė su apyniais puruoja,—iš kur susidarys svaigalai.

Gubernatorius Lehman jau turi vietas savo frentams ir Tammany Hall politikieriams. Alų prižiūrėti bus paskirta penki valdininkai. Vienas iš jų gausiąs $10,000, gi sekami keturi gausią algas po $7,500.

Tai tik pradžia. Palukėjus atsiras daugiau valdininkų.

Miestų knygynų prižiūrėtojai tikrina, kad knygų, duodančių nurodymus, kaip rauginti alų, pritrūksta. Matyti, butlegeriai susirūpino ir stengsis moksliškai gaminti namini alų, kad išsilaikyti biznyj.

Taylor Paskirtas Bedarbių Šelpimo Pirmininku

Jau buvo "Laisvėj" rašyta, kad pirmesnis komitetas, kuris buvo Seabury paskirtas tvarkyti bedarbių šelpimą, atsistatydino ir majoras O'Brien paskyrė Taylor Unemployment and Home Relief pirmininku.

Sulyg naujo patvarkymo, darbas bus padalintas į dvi šakas. Viena dalis tik duos pašalpas, o kita dalis, būtent, užregistruos ir darys prašančių pašalpos ištyrinėjimus.

Jau iš kalno galima matyti, kad valdžia nori labiau įpainioti į visokius keblumus reikalaujančius pašalpos. Valdžia daro viską, kad kuo mažiausias skaičius bedarbių išreikalautų pašalpą. Įvedus naują tvarką, bus dar labiau stumdomi bedarbiai nuo vieno komiteto prie kito ir kuomet pails, tai mes reikalavę, o velyk jieškos maisto išmatose.

Daro "Tvarką"

Policistas Thomas Wagner 1726 W. 2nd St., Brooklyn, gavo šešis mėnesius cypės už sumušimą savo motinos.

T. D. A. Tag Days

Šeštadienį prasidėjo Tarptautinio Darb. Apsigynimo, New Yorko Distrikto, aukų rinkimo savaitė. Skardinukes gaukite iš "Laisvės" raštinės, kurias parūpins TDA 17 kuopa.

Šioji Tarptautinio Darbininkų Aps. savaitinė rinkliava baigsis balandžio 2 d. Tai Scottsboro jaunuolių gynimui Tag Days, kad sukelti pinigų jų bylos vedimui.

Lietuviai darbininkai visuomet atsiliepia į svarbiuosius dienos klausimus ir neabejojamai galima sakyti, kad veikliai dalyvaus ir šioj rinkliavoj.

Jaunuolių Atydai

Jaunųjų Komunistų Lygos vienetas kviečia visus jaunuolius dalyvauti draugiškame susėjime, kuris įvyks trečiadienį, 29 d. kovo, "Laisvės" svetainėje, 8 val. vakare.

Rengėjai yra tikri, kad jaunuoliai bus užganėdinti, nes bus šokių, žaislų, užkandžių, trumpa programėlė ir tt.

Tėvai, raginkite savo vaikus atsilankyti į minėtą parengimą.

A. P.

MIRTYS—LAIDOTUVĖS

Jonas Vaičelis, 46 metų, 223—33rd St., mirė kovo 23 d. Bus palaidotas kovo 27 d. Alyvų kalno kapinėse. Laidotuvių apeigom rūpinasi graborius **J. Garšva.**

(Daugiau žinių 5-tam pusl.)

IŠRANDAVOJIMAI

PASIRANDAVOJA

PASIRANDAVOJA 4 ar 5 kambariai, dviejų šeimynų name. Visi šviesūs, garu apšildomi, visada šiltas vanduo. **Labai žema renda.** Pageidauju lietuvių šeimynos. 443 Atkins Ave. Brooklyn, N. Y., išlipti ant Montauk Ave. stoties.

(70-72)

PAJIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKOJIMAS

Pajieškau tėvo Stepono Eringio, iš Lietuvos Kauno gub., apie 25 m. kaip Amerikoje, apie 14 metų atgal gyveno Brooklyne. Prašau jo paties atsišaukti arba jei kas žinote, malonėkite pranešti, už ką būsiu dėkingas. Victoras Eringis, 666 Broadway, Brooklyn, N. Y.

(70-72)

PARDAVIMAI

PARDAVIMAS

PARDUODU farmą 18 ekerių su gyvuliais, paukščiais ir visi farmos įrankiai geriausiam užlaikyme, geri budinkai. Parduoda pats savininkas; klauskite F. M. Bertulis, Box 181 Stratford, Conn. Telefonas 70-973 M. Arba Charles Staniulis, 162 Metropolitan Ave. Brooklyn, N. Y.

(66-72)

Telefonas: Stagg 2-9105

DR. A. PETRIKA

(PETRICK)

DANTŲ GYDYTOJAS

221 South 4th Street

Brooklyn, N. Y.

X-Spindulių Diagnoza

Gazo Anestetika

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 val. vakare

Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus

KRAUJO SPECIALISTAS

Gydau ūmias ir chroniškas vyrų ir moterų ligas kraujo ir odos. Padarau ištyrimą kraujo ir išpuvę

DR. MEER

156 W. 44th St., Room 302

New York, N. Y.

Valandos Priėmimo:

Ryte nuo 10 iki 1. Po pietų nuo 3 iki 9 val. vakare

Sekmadieniais nuo 11 ryto iki 1 po pietų

Telefonas Lackawanna 4-2180

VOKIETYS SPECIALISTAS

Kraujo, odos, šlapinimos ir gimdymo organų

DR. M. FILURIN

215 E. 12th St.

Tarp 2nd ir 3rd Aves

NEW YORKE

Valandos nuo 10 iki 1

Nuo 4 iki 8

Nedėliom nuo 10 iki 2

Odos ligos gydomos su X-ray ir patinusias gyslas įčirškinimais

Telephone, Stagg 2-4409

A. RADZEVIČIUS

GRABORIUS

(UNDERTAKER)

402 Metropolitan Avenue

(Arti Marcy Avenue)

BROOKLYN, N. Y.

LORIMER RESTAURANT

LIETUVIŲ VALGYKLA

Visokių Rušių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonišku Stilium

SYKĮ ATSILANKĘ PERSITIKRINSIT

Pabandykite!

SAVININKAI MARCIUKAI

417 Lorimer Street, "Laisvės" Name

BROOKLYN, N. Y.

Laisvė Gaunama ant Sekančių Stočių

Brooklyne:

136 Irving Ave.
1538 Dekalb Ave.
So. 4th and Havemeyer Sts.
Bedford Ave. and So. 5th St.
187 Bedford Avenue
223 Bedford Avenue
222 Berry Street
135 Grand Street
287 Grand Street
350 Grand Street
Marcy Ave. and Grand St.
146 Union Avenue
Metropolitan and Lorimer Sts.
617 Grand Street
Graham Ave. and Stagg St.
Flushing Ave. and Broadway
Hewes Street and Broadway
Lorimer St. and Broadway
180 Grand Street
114 Union Avenue
67 Hudson Avenue
60 Hudson Avenue
114 Bridge Street

New Yorke:

Allen ir Canal St.
Bowery and Delancey Street
Bowery and Houston Street
3rd Avenue and 14th Street
Chatham Square
Desbrosses and Greenwich St.
685 Washington Street
6th Avenue and 42nd Street
1st Avenue and 4th Street

Dr. M. Maisel, Specialistas

Vyrų ir moterų ligų, ūmias ir chroniškas kraujo ir odos ligas, gydau įčirškimu; kraujo ir pūslės analizai

107 E. 17th STREET

Near 4th Ave. (Union Square)

Val.: 10-1, 4-8, Nedėliom: 10-12

Pilna Egzaminacija $2.00

JONAS STOKES

FOTOGRAFAS

Šiuomi pranešu savo kostumeriams, kad perkėliau savo studiją naujon vietom, po numeriu 512 Marion St., kampas Broadway, Chauncey Street stotis Brooklyn, N. Y. Naujoj vietoj studija daug geriau įrengta, todel paveikslai padaromi kuopuikiausi.

JONAS STOKES

512 Marion St., kampas Broadway

BROOKLYN, N. Y.

Tel. Glenmore 5-9467

KOJŲ LIGOS

Garankščiuotos kraujagyslės, skaudūs kojų ir kulnelių sutinimai iš priežasties kraujagyslių įdegimo, kojų nuvargimas ir "sunkumas", reumatiški kojų skaudėjimai, kojų pūliuojanti skauduliai, niežtinčios kojų ekzymos—visi šie nesveikumai dabar yra gydomi naujausiais vokiškais būdais be operacijų.

Vokietys specialistas New Yorke aprubežiuoja savo praktiką vien tik gydymui kojų ligų: Dr. Otto Meyer, 208 West 54th St.; jo ofiso valandos yra kasdien (apart nedėldienių) nuo 2 iki 6

Telephone, Evergreen 6-5310

J. GARŠVA

Graborius (Undertaker)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir kerietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.

231 Bedford Avenue

BROOKLYN, N. Y.

NOTARY PUBLIC

TEL. STAGG 2-5043

MATHEW P. BALLAS INC.

(BIELIAUSKAS)

GRABORIUS

UNDERTAKERS AND EMBALMERS

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

MŪSŲ ĮSTAIGA ATLIEKA SEKANČIUS DARBUS: MIRUSIUS PARVEŽAM IŠ VISŲ ŠALIŲ, IR IŠ ČIA PASIUNČIAM Į KUR KAM REIKIA. TURIM PRIVATIŠKĄ PIRMĄJAI PAGALBAI AMBULANSINĮ AUTOMOBILIŲ, KURIUO PATARNAUJAM NUVEŽTI Į LIGONINĘ IR PARVEŽTI. TURIM MOTERŲ MIRUSIOMS MOTERIMS PRIŽIŪRĖTI. DUODAM GRAŽIA VIETĄ SAVO MYLIMUOSIUS PAŠARVOTI DOVANAI.

VISAIS TAIS REIKALAIS KREIPKITĖS Į MUS, O MES KUOGERIAUSIAI PATARNAUSIM.

MŪSŲ RAŠTINĖ ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ. MŪSŲ TELEFONAS NIEKAD NEMIEGA.

DR. HERMAN MENDLOWITZ

Praneša visuomenei, jog jis atsidaro savo ofisą Williamsburghe:

252 Berry St., Brooklyn, N. Y.

arti Grand Street

Telefonas Evergreen 6-3959

Ofiso valandos nuo 1 iki 4 kas dien, seredoms ir subatoms nuo 6 iki 7:30 val. vakarais.

NEDĖLIOMIS

Nuo 10 iki 12 val. iš ryto

FLATBUSH OFISAS

2220 Avenue J

Kampas E. 23rd St.